

UKIUMOORTUMIK NALUNAARUSIAQ

2019

Mittarfeqarfit
Grønlands Lufthavne | Greenland Airports

IMARISAI

Aallaqqaasiut.....	03
Suliffeqarfik.....	04
Kisitsisit inerniliissutillu pingaarnerit	05
Pisortat atsiornikkut uppernarsaanerat	06
Kiffaangissuseqartutut kukkunersiuisartup kukkunersiuinermut atsiornera	07
Aqutsisoqatigiit nalunaarussiaat.....	11
Inuiaqatigiinni akisussaaffeqarneq.....	14
Naatsorsuutit pillugit nalunaarussiaq.....	23
Inernerisami allanngoriartorneq	24
Angusanik nalunaarsuineq	27
Oqimaaqatigiissitsineq.....	28
Aningaasat ingerlaarnerisa nalunaarsorneqarnerat.....	30
Nassuiaatit.....	31
Naatsorsueriaaseq atorneqartoq.....	34

AALLAQQAASIUT

Kalaallit Nunaanni mittarfinnik ukiut 30-t sinnerlugit Mittarfeqarfiit ingerlatsisimavoq. Kalaallit Nunaanni sumiif-
finni assigiinngitsuni silap tungaatigut tamaviaarfissaasut atorlugit issittumi pissutsini tamanna ingerlapparput.
Taamaattumik assissaqanngitsumik misilittagaqarneq pinngortikkiartorsimavarput, mittarfinnilu ataasiakkaani
taakkunani ingerlatsinermik isumannaatsumik sunniuteqarluartumillu ingerlatsinissarput Mittarfeqarfinni sulissuti-
giuarparput.

Mittarfeqarfiit aningaasartuutitigut ingerlataqarluarnissani sulissutiguarpa, sulilu annertusiartuinnartumik inger-
latsisoqarfimmi assigiinngiaartunik isumaginnittartunik sulisartunik atorfinitsisalerpoq. Sulisut taakku upalungaar-
simanermik ilinniagaqartuusut, aammalu upalungaarsimanermik isumaginnittuusut motorinik iluarsaassisarne-
rinik, securitymik ingerlatsisuunerinik, timmisartunik orsersuisarnermik, check-in'imi atuuffeqarnerannik, aammalu
mittarfitta amerlanersaani timmisartunik usilersuisarnermik isumaginnittartuunerinik tamatuma nassataraa.

Taamaalilluta suli ineriartoqqinnissatsinnut toqqammavigisatsinnik assorsuaq piginnaasaqartuullutillu ilinniarluar-
simasunik sulisoqarpugut.

Sulisut tamaasa 2019-imi sulinerminnut iliuseqarnerujussuannut, tatiginninnerannut tunniusimanerannullu qut-
savigerusuppagut. 2019-imi ukiakkut sulisut iluarinninnerannik misissuinitta kingulliup takutippaa suliassaqarfinni
tamani nikikkiartornerup annertusiartornera. Taamaalilluta mittarfinnik ingerlatsinernik isumannaatsunik, niuerfigi-
sanut saassimasunik sunniuteqarluartunillu ingerlataqarnertun tunngaviusunik annertoorsuarmik misilittagaqarlu-
tillu piginnaasaqartunik iluarinnittunik tatiginnittunillu sulisoqarpugut.

Ukiumut naatsorsuutit inerneriniipput 2,33 mio. kr.-nik amigartoorutit, taakku 2018-imi 26,2 mio. kr.-usimapput,
namminerlu aningaasaatigisat 2018-imi 1.344,3 mio. kr.-iusunut naleqqiullugit tassaapput 23,3 mio. kr. Naatsor-
suusereriaatsip ataani nammineq aningaasaatigisani allannguut pillugu erseqqinnerusumik misissuigit.

Aammattaq 2019-imi suleqatigiilluarsimaneq pillugu Namminersorlutik Oqartussat, Danmarkimi Angallannermut,
Sanaartornermut Ineqarnermullu Aqutsisoqarfik (Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen i Danmark), niuerfigisat suleqati-
gisallu allat Mittarfeqarfiit qutsavigai, 2020-milu suleqatigiilluarnerup nanginnissaa qilanaaralugu.

Henrik Estrup
Pisortaq

SULIFFEQARFIK

Mittarfeqarfiit
Postboks 1036
3900 Nuuk
Angerlarsimaffittut kommune: Kommuneqarfik Sermersooq

CVR.nr. 15 84 65 85

Oqarasuaat: +299 70 16 00
Nittartagaq: www.mit.gl
E-mail: mit@mit.gl

Qullersaqarfik

Pisortaq Henrik Estrup

Naalakkersuisoqarfimmi pisortaq Ruth Lindhardt

Ineqarnermut Attaveqarnermullu Naalakkersuisoqarfik

Kukkunersiuisut

Kukkunersiuisut naalagaaffimmit akuerisat
Deloitte Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

KISITSISIT INERNILIISSUTILLU PINGAARNERIT

(mio.kr)	2019	2018	2017	2016	2015
Ilanngaatit ilanngaatigereerlugit kaaviiartitat	423,7	429,4	413,0	392,2	367,9
Aningaasartuutitut matussutissat	360,8	363,5	348,6	320,9	295,1
Sulisoqarnermut aningaasartuutit	192,5	182,4	171,4	155,7	153,6
Nalikkiliinerit sioqqullugit inernera	5,6	23,4	28,4	39,5	17,7
Nalikkiliinerit	4,8	46,3	64,0	60,1	58,0
Ilanngaatit ilanngaatigereerlugit naatsorsuutit	-3,1	-3,3	-2,1	-1,4	-3,8
Inernera	-2,3	-26,2	-37,7	-22,0	-44,1
Ingerlatsivittut naleqartuutit	27,5	1.332,2	1359,3	1399,5	1432,4
Nioqqutissat pigisat	73,5	59,6	58,1	60,2	68,1
Aningaasaatit tigoriaannaat	14,6	5,7	20,5	6,7	11,6
Kaaviiartitsinikkut naleqartuutit	133,9	157,3	132,8	93,5	114,4
Nammineq aningaasaatit	23,3	1.344,3	1.373,5	1.417,7	1.445,8
Sivikitsumik killilikkatut taarsigassarsiat	138,0	145,1	118,6	75,4	100,9
Oqimaaqatigiissitatut inernerisag	161,4	1.489,4	1.492,1	1.493,0	1.546,8
Ingerlatsivittut naleqartuutit ukiumi pisiat	15,9	24,1	23,9	27,6	22,9
Inummit ukiumut suliarisinnaasat	411	431	412,0	404,0	388,0
Mittarfiit amerlassusii	13	13	13	13	13
Heliportit helistoppillu amerlassusaat	43	43	43	43	43
NO, Ingerlatsinermut tapiissutit	-9,3	-14,2	-12,9	-12,9	-12,8
NO, Kiffartuussissutit	6,4	6,4	6,4	6,4	15,6
Kisitsisit najoqqutat					
Ukiumut suliasanuat ataatsimut ingerlatsinermut tapiissutit	-44,3	-29,1	-31,0	-31,9	-33,0
Ingerlatsivittut naleqartuutit inernerinut naleqqiullugu ukiumi pisiat	57,8	1,8	1,8	2,0	1,6
Ilaasut amerlassusaat	443.001	443.535	413.387	438.086	407.284
Aallarnerit tamarmik amerlassusaat	31.523	32.582	34.144	36.794	35.582
Aallarnerni ataasiakkaani ilaasut amerlassusaat	14,1	13,6	12,1	11,9	11,4
Sinneqartoorutit annertussusiat	0,18	-5,34	-8,62	-5,25	-10,95
EK. Erniat	3,27	-1,70	-2,59	-1,45	-2,79
Attassisinnaassuseq	0,14	0,90	0,92	0,95	0,93

PISORTAT ATSIORNIKKUT UPPERNARSAANERAT

Ulloq manna Mittarfeqarfinnut 2019-imut ukiumut naatsorsuutit tunniuppagut.

Ulloq manna Mittarfeqarfinnut ukiumut naatsorsuiffimmut 1. januaari 2019-imit 31. decembari 2019-imut ukiumoortumik nalunaarusiaq suliaralugulu akueraarput.

Ukiumoortumik nalunaarusiaq Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaasa nammineertitat naatsorsuusiortarnerat pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 24, 22. december 2017-meersoq najoqqutaralugu tunniunneqarpoq.

Ukiumoortumik nalunaarusiaq Kalaallit Nunaanni ukiumoortumik naatsorsuutitut inatsit pillugu peqqussut qaqugukkulluunniit atuuttoq najoqqutaralugu tunniunneqartassasoq nalunaarutip najoqqutassiaraa, Namminersorlutik Oqartussat pigisaattut suliffeqarfiup, inuiaqatigiinni aningaasaqarnermik sianigisat aallaavigalugit ingerlanneqartut immikkut ittumik inatsisit malillugit inatsisilersugaanerup nassatarisai sanilliussinerit ilanngullugit.

Matumuuna nalunaarutigaarput:

- Ukiumoortumik nalunaarusiap eqqortumik takussutissiinera, tassalu ukiumoortumik nalunaarusiaq annertuunik ilanngussuinnginnernik imaluunniit kukkusunik paasissutissiissutinik ilaqannginnera
- Naatsorsuutitik tunniussinerit ilaasutut inississuinerit inatsisunik najoqqutassianillu allanik naapertuuttuusut, ilanngullugit isumaqatigiissutit atsiorneqartut nalinginnaasumillu suleriaaseqartarneq
- Ukiumoortumik nalunaarusiamut ilaasutut aningaasaliissutinik aningaasaqarnikkut tulluurtumik aqutsinerimik qularnaarisunik suleriaatsinik pilersitsisoqarsimanera.

Ukiumoortumik naatsorsuutit Inatsisartunit akuerisassanngorlugulu inassutigineqarput.

Nuuk, ulloq 10. juuni 2020

Henrik Estrup
Pisortaq
Mittarfeqarfiit

Ruth Lindhardt
Naalakkersuisoqarfiup pisortaa
Ineqarnermut Attaveqarnermullu Naalakkersuisoqarfik

KIFFAANNGISSUSEQARTUTUT KUKKUNERSIUISARTUP KUKKUNERSIUINERMUT ATSIORNERA

Inatsisartunut

Inerniliineq

Mittarfeqarfiit ukiumoortumik natsorsuutaat ukiumut naatsorsuusiorfiusumut 01.01.2019 - 31.12.2019-mut kukkunersiorpagut, taakkununga ilaapput naatsorsuutitigut angusat nalunaarsorneqarnerat, oqimaaqatiigiissitsineq, aningaasanik kaaviiartitsinerup nalunaarsorneqarnera aamma nassuiaatit, tassunga ilaavoq naatsorsuusiortermini periuseq atorpeqartoq.

Ukiumoortumik naatsorsuutit Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaasa nammineertitat naatsorsuusiortarnerat pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 24, 22. december 2017-imeersoq (matuma kingornatigut nalunaarut) naapertorlugu saqqummiunneqarput. Nalunaarummi aalajangerneqarpoq ukiumoortumik nalunaarusiaq ukiumoortumik naatsorsuusiortarnerat pillugu inatsit pillugu peqqussut qaqugukkulluunniit atuuttoq naapertorlugu saqqummiunneqartassasoq, suliffeqarfittut Namminersorlutik Oqartussat pigisaat-

tut ingerlanneqartuunermi kingunerisaanik inuiaqatigiit isiginarlugit, immikkut inatsit tunngavigalugu malerua-gassiorneqarnermini nikingassutit atorlugit.

Uagut isumaqarpugut ukiumoortumik naatsorsuutit suliffeqarfiup pigisaanik nalilinnik, akiitsuinik aamma aningaasaqarnikkut inissisimaneranik 31.12.2019 killigalugu eqqortumik takussutissiisut aammattaaq ingerlatsiviup ukiumi naatsorsuusiorfiusumi 01.01.2019 – 31.12.2019-imut ingerlatsinermini angusai Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaasa nammineertitat naatsorsuusiortarnerat pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat nr. 24, 22. december 2017-imeersumut naapertuuttut.

Inerniliinermut tunngaviusoq

Kukkunersiuinerput ingerlapparput nunat tamalaat akornanni kukkunersiuineq pillugu maleruaqassat naliginnaasut tunngavigalugit aamma piumasaqaatit suli allat Kalaallit Nunaanni atuuttut tunngavigalugit, aammattaaq pisortat suliffeqarfiutaannit kukkunersiuinermini

nalignnaasut, tassami kukknersiueq nalunaarut naapertorlugu ingerlanneqarmat. Taakku maleruagassat nalignnaasut malillugit uagut akisussaaffippat aamma piumasagaatit kukknersiuisup oqaaseqaataani immikkoortumi uani "Kukknersiuisup naatsorsuutit kukknersiuermini akisussaaffia" nassuiaassutigineqarput. Ingerlatsivimmuut attuumassuteqanngilagut nunat tamaalaat akornanni kukknersiuisunut ileqqorissaarnissamut maleruagassat naapertorlugit (IESBA's Etiske regler – [IESBA-p Ileqqorissaarnissamut maleruagassat]) aamma piumasagaatit sulil allat Kalaallit Nunaanni atuuttut tunngavigalugit, taamatuttaaq uagut maleruagassat aamma piumasagaatit taakku naapertorlugit ileqqorissaarnissamut pisussaaffigut naammassillutigit. Uagut isumarput malillugu kukknersiuermini uppersaasineq naammattoq anguneqarpoq, aamma inerniliinissatsinnut tunngavissatut naleqquppoq.

Aqutsisut ukiumoortumik naatsorsuutit akisussaaffiat

Aqutsisut akisussaaffigaat ukiumoortumik naatsorsuutit nalunaarut naapertorlugu eqqortumik takussutissiisut suliarissallugit. Taamatuttaaq aqutsisut akisussaaffigaat suliffeqarfimmi namminerimi misissuisarnerit, ukiumoortumik naatsorsuutit eqqortumik takussutissiisunik pingaarutilinnillu kukkusumik paasissutissiingitsumik suliaqarnissamut aqutsisunit isigineqartut, tamanna peqqusersiornermik imaluunniit kukknermik tunngaveqaraluarpuunniit.

Naatsorsuutit suliarineqarnerannut atatillugu aqutsisut akisussaassuseqarfigaat suliffeqarfiup ingerlatsinerminik ingerlatitsinnarnissaminut piginnaaneqarnera nalilissallugu, ilisimatitsissutigissallugit pissutsit ingerlatsinermik ingerlatitseqqinnissamut tunngasut, tamanna naleqquppat, aammattaaq ukiumoortumik naatsorsuutit suliarissallugit ingerlatseqqinnarnissaq tunngavigalugu naatsorsuorsiornermut periutsit tunngavigalugit, imaanngippat aqutsisut siunertaralugu suliffeqarfiup uniinnarnissaa, ingerlatsineq unissanersoq imaluunniit allamik piusumik periarfissaqannginnersoq taamaaliornissarlu kiserngorulluni.

Kukknersiuisup ukiumoortumik naatsorsuutit akisussaaffia

Uagut anguniagarput tassaavoq annertunerpaamik qularnaarniarlugu ukiumoortumik naatsorsuutit tamakkiisumik isigalugit pingaarutilinnik kukkusumik ilisimatitsinninnerat, tamanna peqqusersiornermik imaluunniit kukknermik tunngaveqaraluarpuunniit, kiisalu kukknersiuisut oqaaseqaataannik inerniliinertalimmik tunniussinissarput. Annertunerpaamik qularnaarinnineq

tassaavoq qularnaarinnineq qaffassissoq, kisianni kukknersiueq tamanna nunani tamalaani maleruagassat nalignnaasut malillugit aamma piumasagaatit sulil allat Kalaallit Nunaanni atuuttut tunngavigalugit suliarineqartoq, aammattaaq pisortat suliffeqarfiutaannik kukknersiuermini nalignnaasut tunngavigalugit, annertuumik kukkusumik ilisimatitsinermik, taamaattoqarsimappat, tamatigut qulaajaasinnaaneranik qularnaarinerunngilaq. Kukkusumik ilisimatitsineq peqquser-siornermik imaluunniit kukknermik tunngaveqartumik pilersinnaavoq aamma pingaaruteqartut isigineqarsinnaavoq tupigisassaangitsumik naatsorsuutigineqarsinnaappat, taakku ataasiakkaarlutik imaluunniit ataatsimoorlutik aningaasaqarnermut tunngatillugu aalajangiinernut suniuteqarput, naatsorsuutit atuisuusut ukiumoortumik naatsorsuutit tunngavigalugit aalajangiinerannut.

Kukknersiuiinissat atatillugu nunani tamalaani maleruagassat nalignnaasut malillugit aamma piumasagaatit sulil allat Kalaallit Nunaanni atuuttut, aammattaaq pisortat suliffeqarfiutaannik kukknersiuermini nalignnaasut tunngavigalugit ingerlanneqartumi, suliatigut nalilersuineq ingerlattarparput aamma kukknersiuerup ingerlanneqarnerani ilinniakkavut tunngavigalugit qularnartoqartitsineq atortarparput. Tamakku saniatigut:

- Ukiumoortumik naatsorsuutit paasiniartarparput aamma nalilersortarlutigu pingaaruteqartumik kukkusumik ilisimatitsisogarsinnaanerannut nalornartuusinnaasut, tamanna peqqusersiornermik imaluunniit kukknermik tunngaveqaraluarpuunniit, kukknersiuermini ingerlatsinerit ilusilersortarparput aamma ingerlattarlutigik tamakkunani nalornartuusinnaasut qisuariarfigalugit aammattaaq kukknersiuermini uppersaaneq angusarparput, naammaginarfissaasoq aamma atornerarsinnaasussa inerniliinissatsinnut tunngavigineqarsinnaasut. Pingaarutilinnik kukkusumik ilisimatitsinerit peqqusersiornermik pissuteqartut paasinninnissaannut nalornartut annertunerupput pingaarutilinnik kukkusumik ilisimatitsinerit kukknermik pissuteqartut naleqqiussilluni, tassa peqqusersiornerit ilaasinnaammata peqquserlunnialuni peqatigiinniapiunerit, peqquserlulluni uppersaasersuornerit, piaarluneeqaraluni ilanngussinninnerit, salloqittaanerit imaluunniit suliffeqarfimmi namminerimi nakkutilliinernik sumiginnaaneq.
- Suliffeqarfimmi namminerimi nakkutilliinernik kukknersiuermut paasinnineq angusarparput, tassa kukknersiuermik naleqquttumik pissuseqartuumik ingerlatsinerit ilusilersuinnannatsinnut attuumassuteqartoq, kisianni suliffeqarfiup nammi-

nermini nakkutilliinerata pitsaassusia pillugu inerniliinermik saqqummiussinissaq anguniarnatigu.

- Isummerfigisarpavut naatsorsuusioriaaseq aqutsisunit atorneqartoq naleqquttuunersoq, taamatuttaaq naatsorsuutitut tunngatillugu aamma paasisutissanut taakkununga attuumassuteqartunut nalilersuineq aqutsisunit suliarineqarsimasoq naammaginar-tuunersoq.
- Inerniliigutta, tassa aqutsisut ukiumoortumik naatsorsuutitik sulii ingerlaqqinnissaq tunngavigalugu naatsorsuusiornermut periuseq tunngavioq suliaqarsimanera naleqquttuusoq, taamatuttaaq kukkunersiuinermut uppersaanermik angusaq tunngavigalugu malunnaateqarluartumik qularnartoqarnersoq pisunut imaluunniit pissutsinut attuumassuteqartunik, tamakku suliffeqarfiup ingerlatsinermik nangitsinissamut piginnaaneqarnerannik annertuumik qularnermik pilersitsisinnaallutik. Uagut inerniliigutta malunnaateqarluartumik qularnartoqarnera, taava uagut kukkunersiuinermi oqaaseqaatitsinni tamanna pillugu paasisutissat eqqumaffigeqqusavagut naatsorsuutini, imaluunniit paasisutissat taamaattut amigarpata inerniliinerput naleqqussasavaput. Uagut inerniliinitsinnut tungaviuvoq kukkunersiuinermi uppersaat, kukkunersiuinitsinnut atsiornitsinni qaammatisiutit ulluat taanna tikillugu angusarput. Taamaattorli siunissami pisut ima-

luunniit pissutsit suliffeqarfiup ingerlatsinermik ingerlatsinnaajunnaarnera kingunerisinnaavaat.

Aqutsisut qullersaanerusut attaveqatigisarpagut ilaaitigut kukkunersiuinerup annertussusissaatut pilersaarut aamma piffissami qaqugu ingerlanneqarnissaanut tunngatillugu, aammattaq kukkunersiuinermi malugisavut malunnaateqarluartut pillugit, tamatumunnga ilanngulugit suliffeqarfimmi namminermi nakkutilliinermut amigaataajunnartut malunnaateqarluartut kukkunersiuinitsinni paasisavut pillugit.

Aqutsisut nalunaarusiaat pillugu oqaaseqaat

Aqutsisut nalunaarusiaannut aqutsisut akisussaassuseqartuupput.

Ukiumoortumik naatsorsuutit pillugit inerniliinitsinnut aqutsisut nalunaarusiaat ilanngunneqanngilaq, kiisalu aqutsisut nalunaarusiaat pillugu sumilluunniit qularnaatsumik inerniliussamik saqqummiussinngilagut.

Kukkunersiuinitsinnut atatillugu uagut akisussaaffigaarput aqutsisut nalunaarusiaat atuassallugu aamma tamatumunnga atatillugu aqutsisut nalunaarusiaat pingaaruteqartutigit naatsorsuutitut imaluunniit uagut kukkunersiuinitsinnut atatillugu ilisimasalikkatsinnut naleqqutinnginnersoq imaluunniit allatigut pingaaruteqartunik kukkusumik ilisimatitsinermik imaqarnersoq eqqarsaatigissallugu.

gartunik kukkusumik ilisimatitsinermik imaqarnerseq eqqarsaatigissallugu.

Tamatuma saniatigut uagut akisussaaffigaarput aqutsisut nalunaarusiaat ukiumoortumik naatsorsuusiortarnermut inatsimmi piumasaqaataasunik paasissutissanik ilaqarnerseq eqqarsaatigissallutigu.

Suliarisimasarput tunngavigalugu uagut isumaqarpugut aqutsisut nalunaarusiaat ukiumoortumik naatsorsuutitut naleqquttooq, kiisalu ukiumoortumik naatsorsuutitut ukiumoortumik naatsorsuusiortarnermut inatsit tunngavigalugu piumasaqaataasut naapertorlugit suliarineqarsimasooq. Aqutsisut nalunaarusiaanni pingaaruteqartunik kukkusumik ilisimatitsisoqarsimaneranik naammattuuingilagut.

Inatsit aamma maleruagassat allat naapertorlugit uppernarsaaneq

Inatsisinik - sukumiisumik tunngaveqarluni kukkunerisuiineq aamma ingerlatsivinnik kukkunerisuiineq pillugit oqaaseqaat

Aqutsisut akisussaaffigaat iliuutsit naatsorsuutitik saqqummiussinermi ilanngunneqartut aningaasaliissutitut nalunaarutigineqartunut, inatsisinut aamma najoqqutassanut allanut aammattaaq isumaqatigiissutitut isumaqatigiissutigineqarsimasunut aamma nalinginnaasumik periutsinut naapertuuttuunerat. Aqutsisut aammattaaq akisussaaffigaat aningaasaqarnermut tunngatillugu tapiissutit aqunneqarnerisa mianerineqarnerat, tassa ukiumoortumik naatsorsuutitut ilanngunneqarsimasunut tunngatillugu. Tamatumunnga atatillugu aqutsisut akisussaaffigaat atortunik aamma periutsi-

nik pilersitsisoqarsimanera, taakkua sipaarniarnermut, nioqqutissiornermut aamma aallussilluarnermut taper-taassallutik.

Ukiumoortumik naatsorsuutitik kukkunerisuiinitsinnut atatillugu uagut akisussaaffigaarput inatsisinik - sukumiisumik tunngaveqarluta kukkunerisuiineq aamma ingerlatsivinnik kukkunerisuiineq ingerlatissallugit pisor-tat suliffeqarfiutaannik nalinginnaasumik kukkunerisuiinermi sammisat toqqakkat kukkunerisuiussallugit. Inatsisinik – sukumiisumik tunngaveqarluta kukkunerisuiinitsinni sammisat toqqarneqartut isumannaatumik misissortarpavut, iliuutsit misissorneqartut naatsorsuutitik saqqummiussinermi ilaatinneqartut aningaasaliissutit pillugit aalajangersakkanut, inatsisinut aamma najoqqutassanut allanut aammattaaq isumaqatigiissutitut isumaqatigiissutigineqarsimasunut aamma nalinginnaasumik periutsinut tulluurtunut naapertuuttuuner-sut. Ingerlatsivinnik kukkunerisuiinitsinnut atatillugu nalilersorparput isumannaatsuuneq annertoq pigineqarnerseq atortunut, periutsinut imaluunniit iliuutsinut misissorneqartunut atatillugu, taakkua ingerlatsinermi aningaasaqarnikkut tapiissutit mianerineqarnerseq aamma sammisanik ingerlatsinermi ukiumoortumik naatsorsuutitut ilaatinneqartunut atatillugu.

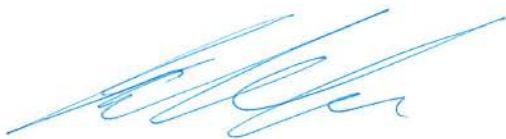
Suliarisarput ingerlassimasarput tunngavigalugu inerniliigutta isornartumik oqaaseqaateqarnissamut pisutissaqartitsisunik naammattuulluta, taava tamakku oqaaseqaammi matumani nalunaarutigisussaavagut.

Tamatumunnga atatillugu malunnaateqarluartunik isornartumik oqaaseqaatissaqanngilagut.

Nuuk, ulloq 10. juni 2020

Deloitte

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
CVR-nr. 33 96 35 56

Bo Colbe
Kukkunerisuiisooq naalagaaffimmit akuerisaasooq
MNE-nr. 24634

AQUTSISOQATIGIIT NALUNAARUSIAAT

Mittarfiit 13-it qulimiguulinnullu mittarfiit 43-t aqutigalugit inunnik usinillu silaannakkut angallassinermi Kalaallit Nunaanni attaveqaqatigiinnermik Mittarfeqarfiit isumaginnittuuvoq. Mittarfeqarfiit sulisut 400-t sinnerlugit suliffeqartippai, taamaalillunilu nunatsinni suliffiit anginnerpaat akornanniippoq.

Mittarfeqarfiit Kalaallit Nunaanni attaveqaqatigiinnermik ingerlatsinikkut pisariaqartitamik suliassamik isumaginnittuuvoq, tassuuna nioqquteqarfigisat suleqatigisallu suliaqarsinnaanissaminnut sapinngisamik pitsaanerpaanik atugassaqaarnissaat qularnaarniarneqarluni – qaqutiguunngitsukkut silap pissusaatigut nunallu qanoq inneratigut pissutsit tamaviaarnartoqartaraluartut. Suliassaq tamanna ilaatigut aqqiissuussiffik nukittoq sulisorisallu pimoorussiuartut aqutigalugit iluarsivigisarpaput.

Ilulissani Nuummilu mittarfiit allineqarnissaat, soorlulusoq Qaqortup nutaamik mittarfeqalernissaa 2018-imi aalajangiunneqaput. Ingerlatsinermik suliaqartuusutut Mittarfeqarfiit atugassanik ilisimangisarpassuarnik peqartumik allanngortiterinissanut atugassaqaalernissaanik tamanna nassataqassaaq. Tamatumali Mittarfeqarfiit pingaarnertut suliassaanik allannguissanngilaq – tassaasunik mittarfinnik ingerlatsinermik isumannaatsumik, niuerfigisanut saaffiginnittumik pitsaanerpaamillu pilersuiarnissaaq. Tassuunakkut aamma siunissamut tunngatitamik Kalaallit Nunaanni mittarfinnik tamanik – aamma taakkuninnga nutaanik – ingerlatsinissamut piginnaasaqaarnissaanik tassuuna Mittarfeqarfiit qularnaarivoq.

Digitaliseeriineq

Ukiuni kingullerni Mittarfeqarfiit ingerlattagai aqqiissuussiviilu atorneqartut iluarsaanneqarlutillu nutaanngorsarneqaput. Nutaatut atulikkat tassaapput fakturanik aqutsissut, aningaasaqaarnermut aqutsissut, piffissamik nalunaarsuissut, HR-imi aqutsissut, qarsaasiakkut pitsaassutsinik aqqiissut, intranetti isumaqatigiissutinillu aqutsissut, taamaalillunilu Mittarfeqarfiit maannakkut suliassatta iluarsiviginissaanut piginnaasaqarlualerpoq, ilanngullugit siunissami qaninnerpaami naatsorsuutigiumaagassat.

Aqqiissutinik taakkuninnga tamanik atuutsitsilerneq Mittarfeqarfimmi aqqiissuussiffimmut tamarmiusumut annertuumik tamaviaarfusimavoq. Aqqiissutinik taakkuninnga atuutsitsilernermut nangitsilluni naleqqutinngitsunik pinngortunik tamakkuninnga isumaginnittunik LEAN-imik aqqiissut pilersinneqarpoq, taamaattumillu IT-mi aqqiissutinik nutaanik arfineq-marlunnik taakkunani ingerlatsinikkut annertuumik pitsanngoriartoqarnera takusimavarput.

Periussissiaq

Ukiut kingullit ingerlanerini suliffeqarfiup najoqqutalugu suliaqarfigisimasaa Mittarfeqarfiit periussissiaa Nalilik suliassaqaarfinni amerlasuuni 2019-imi naammassinneqarpoq. Nutaanik periussissialionermik Mittarfeqarfiit aallartitaqarsimanngilaq, Kalaallit Nunaanni mittarfinnik ingerlatsinissap siunissami aqqiissuunnissaa pillugu Namminersorlutik Oqartussanit isumagineqartut suliarisanik tamanna tunngaveqarluni.

Mittarfinnik ingerlatsineq

Mittarfeqarfiit Namminersorlutik Oqartussat mittarfiutaannik qulimiguulinnullu mittarfiutaannik tamanik akuersissuteqarlutik aqutsisuupput, taakkununga ilaallutik ingerlatsiviit, atortussat illullu. Taamaattumik Kalaallit Nunaanni sakkutooqarfiunngitsunut mittarfinnik suliaqartartuni kisiartaalluta issittumi pissutsit atugarlugit mittarfinnik ingerlatsinissamut misillitakkat piginnaasallu ukiuni 30-ni kingullerni pigileriatarsimavogut.

Timmisartuussinermi isumannaatsuutitsineq tassaavoq Mittarfeqarfinni pingaernerpaatut salliutinneqartoq. Tamanna ilaatigut sillimaniarnermut pitsaassutsimullu ingerlassarisatsigut tapersorsorneqarpoq.

Timmisartuussinerep isumannaatsuunissaanik Mittarfeqarfiit 2019-imi annertusisamik sammisaqarsimavoq. Suliamik sianiginnillunilu sammisaqartuusumik, aammalu Quality Task Forcep pilersinneratigut Safety awareness'ip annertuumik annertusisinnera iluatsissimavoq, soorlulusooq Safety-findings'it amerlassusaat annikinnerpaanngortillugit malunnartumik ikilisinneqarsimallutik. Isumannaallisaarnermut immikkoortoqarfik nukittorpoq, aammalu 2020-mi mittarfinni tamani tikeraarlunilu ilinniagaqartitsinissaq pilersaarutaavoq. Danmarkimi Trafikstyrelse (Angallannermut Aqutsisoqarfik), aamma Kalaallit Nunaanni timmisartornikkut isumannaatsuornermut tunngasunut qullersatut pisortaqaqfiusoq 2019-imi Kalaallit Nunaanni timmisartuussinermi isumannaatsuutitsinerup qaffassaaviginiarlugu suliarisat iluaralugit nalunaaruteqarsimavoq.

Sapinngisamik aningaasartuutaannginnerpaamik isumaginninniartuurtarpugut. Tamatumassersuutigalugu nassataraa mittarfitsinni amerlanerpaani sulisut taakku, upalungaarsimanissamut ilinniagaqarlutillu ikuallattoornermut annaassiniarnermullu upalungaarsimasuusut aputaajaasarlutillu, maskiinanik illunillu aserfallatsaaliisuullutillu, mittarfinni isumannaallisaanermik isumaginnillutillu, timmisartunik orsersuisarlutillu, nassatanik tunniussisarfirmi atuuffeqarlutillu timmisartunik usilersuisartuunerat. Taamaallutik sulisorisagut piginnaanillit ineriartoqqissinnaanissatsinnut tunngaviupput.

Ilaasut taamaaginnarneri

2019-imi ilaasut amerlassusaat ataatsimut isigalugit allannguuteqarsimanngillat, aallarnerit amerlassusaat ikilerialaarsimapput, ammaanerillu amerlassusaat ikileriarlutik. Ataatsimut isigalugu tamanna kaaviiartitat 1,3 %-inik ikilitissimavai. Ingammik nunami namminermi angallanneq annikilleriarsimavoq, nunanut allanut angalasuni 2 %-inik ilaasut amerleriarsimammata. Angallan-

nerup allanngujuitsuunera annertungaatsiarsimavoq, loadfaktorilu annertusiartorsimavoq, tassalu nunanut allanut aamma nunami namminermi timmisartuussinerni.

Aningaasanut Inatsimmi aningaasaliissutit amerleriarneri tunngavigalugit 2019-imi atortussanik nutaanik annertunerusumik aningaasaliissuteqarnissaminut ingerlatsisoqarfik periarfissaqarsimavoq. Salliutitat timmisartuussinerep isumannaatsuunissaanik annertusaasunik aningaasaliissutinik annertuumik sammiveqarsimavoq, ilaatigut siusinnerusukkat Angallannermut Aqutsisoqarfimmit pisarialittut aningaasaliissutissanut aningaasaliissutit amigaataanerannik isornartorsiutaa-sut iliuuseqarfiginarlugit. Mittarfeqarfiit ingerlatsiviata ilarujussuanut aserfallatsaaliuinissamut pilersaarsiortoqarpoq, sulilu Kalaallit Nunaanni naatsorsuutigisatut attaveqarfinni allannguuteqarnernut atatillugu Kangerlussuarmi aamma Narsarsuarmi ingerlatsinnut aningaasanik amerlasuunik aningaasaliinissaq suli tunuarsimaarfigneqarpoq.

Niuernikkut sammisarisaat

Niuernermi pitsaanerpaanngorsaanermik, kiffartuussinermik niuerfigisallu isumaginissaanik sammisaqarnissamik periusissiaq Mittarfeqarfiit nangissimavaat. Tamanna periusissiap pingaernerpaq Nalilik aqqutigalugu pisimavoq.

Ground Handling

Mittarfinni suleriaatsit pisariillisarlugit Mittarfeqarfiit ukiuni kingulliunerusuni ingerlataqarsimapput. Pisariillisaanermi mittarfinni qulimiguullu mittarfiini suleqatigisat tamarmik ilaapput, anguniagarlu tassaavoq sulisartut eqaannerusumik isumaliutaalluarnerusumillu agguataarnissaat – qulequtaralugu "Multi-funktion". Tamanna pissaaq suliaqarfigisat ataasiakkaat akimorlugit suleqataasut suliassanik assigiinngitsunik isumaginnitarnersigut. Suleqatinik nangitsisumik ilinniagaqartitsineq, aamma suliaqartut eqimattut akornanni eqaassuseqarneq suliarisanut ataasiakkaanut annertuermik kaaviiartitaqarnermik pilersitsisimapput.

Niuernermik immikkoortoqarfimmi key account manageritut atorfik pilersinneqarpoq, tassuunakkut niuerfigisanik angisuunik attaveqarnermik suleqateqarnermillu pitsaanerpaanngorsaaniartoqarluni.

Akunnittarfiit

2019-imi Mittarfeqarfiit Kangerlussuarmi aamma Narsarsuarmi akunnittarfiutai annikinnerusumik kinguariernermik misigisaqarfiusimapput. Kinguariernermut patsisaasoq tassaavoq pingaarnertut ukiup siulianut

naleqqiullugu angalatitsuartoqannginnerata nassatari-
saanik ilaasut unnuisut ikinnerusimanerat.

Suli init atortorissaarutillu iluarsartorneqartuarput,
ukiullu siuliinit ilorraap tungaanut inernerisat ilaatigut
ininik uffarfinnillu annertunerusumik iluarsaassinernut,
pequtinillu taarsersuinernut atorneqarsimapput. Ini
innarluutilinnut atugassiaq Kangerlussuarmi aamma
aningsaaliiffigineqarsimavoq. 2019-imi aamma ajor-
nartoornermi unnuiffimmik, ilisimatusartut akunnittar-
fiannik KISS-imik, kiisalu vandrehjemmi Tuttumik iluar-
saassisoqarsimavoq.

Ilinniarfissat assigiinngitsut 15-it

Mittarfeqarfiit Kalaallit Nunaanni ilinniagaqarfiit anner-
saasa ilaat, suliassarlu tamanna pisussaaffiliivoq. Ullu-
mikkut ilinniarfissat assigiinngitsut 15-it sinnerlugit isu-
maginnittumik ilinniagaqarnermut immikkoortoqarfik
Mittarfeqarfiit 2019-imi pilersitaraa. Ilinniakkanit arlalin-
nit suliffimmi ilinniartoqarnerup saniatigut Mittarfeqarfiit

nammineq ilinniagassanik ingerlassaqarpoq, taakkulu
najukkani immikkut ilisimasalinnik ilinniartitaqartuar-
nissamik qularnaaripput. Nuna tamaat ataatsimut
isigalugu, Mittarfeqarfinnullu ilinniartut aqutugalugit
isumassarsianik nutaanik nalissaqanngitsunik pissar-
siaqartarnikkut iluaqutaapput.

Sulisut ilinniarteqqinneqarnissaannik ilinniarfinnillu sule-
qatigiinnissamik isumaqatigiissuteqarnernik annertuu-
mik sammisaqarneq pivoq Mittarfeqarfiit siunissami
eqqortunik sulisoqarnissaat inuiaqatigiinnilu ilinniarsi-
massutsip qaffassarnissaa qulakkeerniarlugit.

Kalaallit Nunaanni inuusuttunik annertuumik ilin-
niagaqartitsinerup ilanngullugu nassataraa avataanit
suliartortussarsiornissamik pisariaqartitsinerup annikil-
lisinnera. Ullumikkut Kalaallit Nunaat ilinniartitaanikkut
annertuumik iliuuseqarnini pissutigalugu, assersuutigal-
lugu AFIS-imi sulisunik imminut pilersortuuvoq.

INUIAQATIGIINNI AKISUSSAAFFEQARNEQ

Ukiumut naatsorsuusionermut inatsimmi § 99 a, aamma § 99 b malillugit inatsisitigut pisussaaffigisatut inuiaqatigiinni akisussaaffeqarnermut, Corporate Social Responsibility CSR-imut, kiisalu suaassutsit annikippallaamik atorfeqartitaasut pillugit.

Mittarfeqarfinni aqutsisut sulisullu suliffeqarfiup annertuumik inuiaqatigiinni akisussaaffeqarnera pillugu sianiginnittuupput. Minnerunngitsumik inunnik usinillu silaannakkut angallassinermut tunngasutut tamakkiisumik attaveqarfiusumik isumannaarinissamut Mittarfeqarfiit akisussaaffianut tunngatillugu. Suliassaqarfik alla assut pingaartitaasoq tassaavoq sulisut atugarissaamerat isumannaatsuutinnerallu.

Inuiaqatigiinni akisussaaffeqarnermut ingerlatseriaaseq

Sulineramik ilaqutaqarnermillu ataqatigiissitsinissamik periarfissiisoq Mittarfeqarfiit suliffik inissaqartitsisoq kisaatigaa. Taamaattumik ilaatigut pigaartunut pilersaarutini aamma nalliuttorsuarni ilaalu ilanngullugit ilaquta-

riinnermut tunngasutut atugarisat sulisunik aqutsinermi sapinngisamik siamasissumik sianiginiarsaraagut.

Aammattaaq toqqammaviviusunik arlalinnik ingerlatseriaatsinik Mittarfeqarfiit peqarpoq, soorlu piffissami nikerartumi sulisarnermut aaqqiissut, aamma sulisunut tarnikkut eqquisunik imaluunniit sakkortuumik misigissutsikkut tunngasunik misigisaqartitaasimasunut suleqataasunik tapersersuinissamut aaqqiissut. Suleqatigisat taakku RITS-imik ilinniagaqartuupput, tarnikkut stresseramik ajornartoornermillu suliaqarnissamik isumaginninnissamut piginnaaneqarnerannik isumaqartumik.

Inuiaqatigiinni akisussaaffeqarnermut ingerlatseriaaseq Mittarfeqarfiit nutarsartuartaarparaa, periusissialikkatut anguniakkani maannakkut pissutsinik ingerlatseriaatsip takussutissaqartuunissaa qularnaarniarlugu. CSR-imi pingaarnertut akisussaaffik Mittarfeqarfiit aqutsisunut allattoqarfiani inissisimavoq, aaqquussuffilli tamar-miusoq suliassaqarfimmi pilersitani ilanngussaasarpoq.

Tunggaviusutut niuernerput tassaavoq mittarfinnik ingerlatsineq, tassaavorlu suliassatsinni pingaarnertut sammisarisarput. 2018-imi assut mittarfinnik ingerlatsinermik sammisaqartumik nutaamik periusissialiorpugut, tassunga ilaallutik tapersersuisutut niuernikkut suliarisat, niuernerput tunngasutut piujuartitsisumik nioqquteqarfigisanullu sammisumik siunissami toqqammavissamik qularnaarisussa.

Isumannaallisaaneq

Mittarfinnik ingerlatsinermik isumannaatsumik suliaqar-nissamat Mittarfeqarfiit pisussaaffeqarpoq, aammalu Angallannerput Aqutsisoqarfimmit pisortanilu oqartusaasoqarfimmit allanit aalajangersakkat ingerlatseriaatsit, inatsisit aalajangersakkallu pilersitaasimasut najoqqutalugit sullivimmi isumannaallisaanermik isumannaatsumik peqartussaavoq. Pisussaaffigisamat tassunga anguniakkat tassaapput suliffeqarfiup niuerfigisaanut nunat tamalaani najoqqutarisamik suliaqarfiusumik isumannaatsumik neqeroornissaq, aammalu sulisuusunut sullivimmi isumannaallisaanermik isumannaatsumik ajortianngitsumillu pilersitsinissaq.

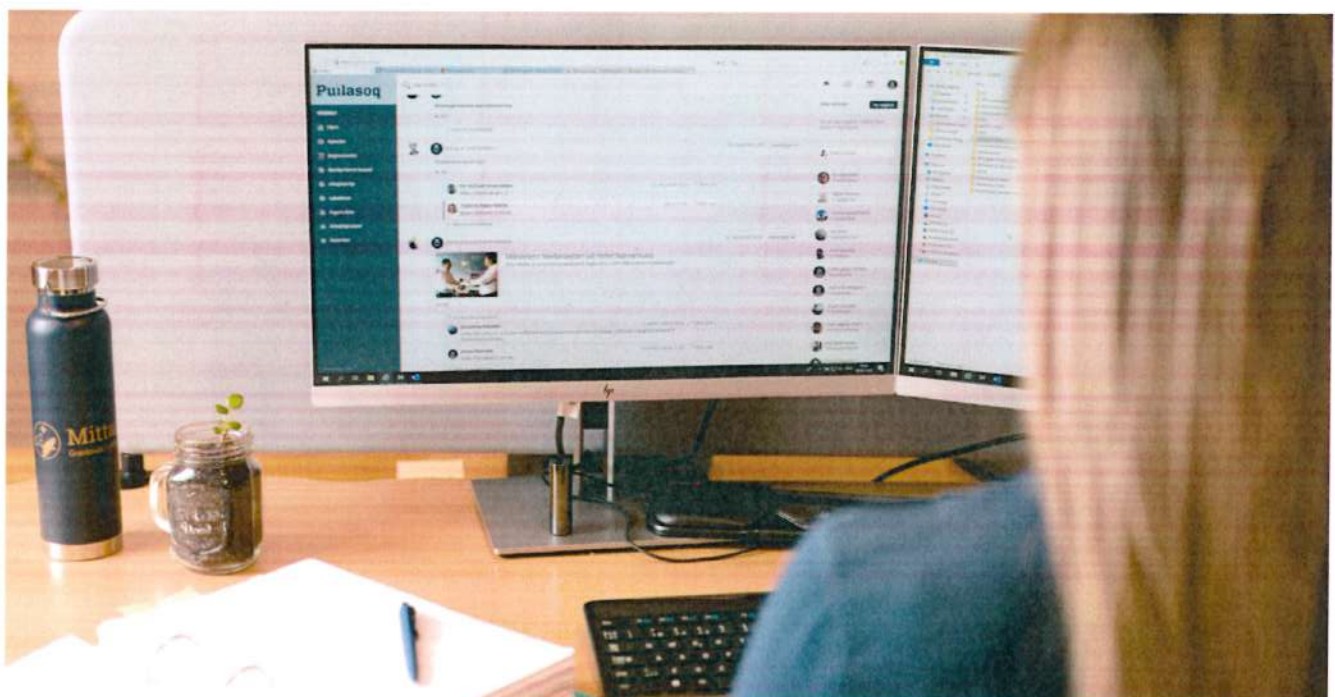
Mittarfinnik ingerlatsinermut atatillugu tamatigut aarleqquteqarsinnaasoqarpoq. Aarleqqut tamanna teknikkikkut, ingerlatsinikkut inuttullu suliatigut pilersinnaavoq. Mittarfeqarfiit teknikkikkut, ingerlatsinermut, inuttullu suussutsit taakku suussusersinissaannik nakkutiliinissaannillu anguniagaqartuuvoq, tassalu tamanna sapinngisamik pisinnaatillugu. Tamanna ilaatigut ukiu-moortumik pitsaassutsimik misissuisarnertigut, aamma inatsisitigut pisussaaffigisatut nakkutilliinertigut angu-

neqartarpoq. Nakkutilliinermut nalunaarsuiner-mullu tassunga siunertaq tassaavoq isumannaallisaanermut tunngasutut nikikkiartornerit qulaajarnissaat, aammalu ajutoortitseqataasinnaasutut isumannaallisaanermut tunngasutut pisoqarnerit peqqinnissaata pinaveersinissaat.

Isumannaallisaaneq Mittarfeqarfiit sulisui-nut tamanut tunngavoq, taamaattumillu kikkut tamarmik akisussaaffigaat

Suliffimmi ajoqusernernik ajutoornernillu it-tunik aarleqqutaasinnaasunik annikillisaaniarluni Mittarfeqarfiit suliaqarfigalugu sulissutiginnippoq. Immikkoortoqar-fimmi pisortat ataasiakkaat suliffimmi isumannaallisaanermut akisussaaffimmik pingaarnermik tigumminnippoq. Taamaattorli isumannaatsuuneq sulisunut tamanut tunngavoq, taamaattumillu kikkut tamarmik akisussaaffigaat, aammalu arlaannaanilluunniit, Mittarfeqarfiit iluani imaluunniit avataani sanioqquteqqusaanngilaq. Suliffimmi isumannaatsuunerup pitsanngorsartuar-nissaa qularnaarniarlugu ajornangippat kukkussutit amigaatillu suussusersinissaannut aqutsisut soor-lusooq sulisut iliuuseqarfiginissaat pisussaaffigaat, taamaalilluni iluarsiinissamat periarfissaqassamat, taakkunatigut ingerlattakkanik, isumannaallisaanermut tunngasutut pissutsinik, atortuutinik iliuuserisanillu pitsanngorsaajuarnissaq qularnaaneqassalluni.

Ingerlatseriaatsimik tassanga sulisut tamarmik ilisimanninnissaasa qularnaarnissaa, aammalu taassuma malittarinissaa immikkoortoqar-fimmi pisortap akisus-

saaffigaa, soorlulusooq sulisut ataasiakkaat tassanga malitaqarnissani nammineq akisussaaffigissagaa.

Mittarfeqarfiit nunami tamarmiusumiittuulluni pisortat anginerusutut suliffeqarfiutaatut sulisunik piginnaanilinnik aggersaasinnaanini pisariaqartippaa. Aammattaq sulisut atugarissaarnissaat, pitsaasunik suliffimmi atugassaqaarnissaat, aammalu attuumassutilinnik piginnaangorsaarnernik ilinniagaqaarnernillu attaveqaarnissaat qularnaassallugit Mittarfeqarfiit akisussaaffeqarpoq. Taamaalilluni nunami ilinniagaqaarsimassutsip inissisimaffianik piginnaasaqassutsip siamasissumik kivit-siviginissaanut ilalersuinissaminut periarfissaqarpoq, ilanngullugit Mittarfeqarfiit suliassaqaarfisaasa iluini CNS-teknikkitt, AFIS-imik ingerlatsisut, suliffeqarfissuit atortuinik iluarsaassisartut, indsatsledi FLY, kiisalu aqutsisoqarnikkut suliassaqaarfiit assigiinngitsut iluini.

Sulisut iluarinninnerat

Sulisut annertuumik iluarinnillutik suliffeqarfittut kajungernartuunissaa, aammalu sullivimmi isumannaallisaaffik isumannaallunilu ineriartortitsisuunissaa Mittarfeqarfiit anguniagarai. Sulisunik eqqortunik piginnaasalinnik aggersaasinnaaneq attassisinnaanerlu Mittarfeqarfiup niuerneranut pingaartuuvoq. Taamaattumik aamma

2019-imi sammisaqaarfisatut suliassaqaarfik taanna, maannakkut sulisorisanut aamma sulisunngortussanut tungasoq Mittarfeqarfiit pingaartuutissimavaa.

Sulisut iluarinninnerannik ukiumi misissuinerup takutip-paa Mittarfeqarfiit sulisuisa akornanni sulinerup nuannaarutaanera tamatigoortutut annertuupilussuusoq, sulinerup nuannaarutaanera 76-iulluni (+1), aamma tatiginnissuseq 83-iulluni (+3). Inuiaqatigiinni akisussaaffeqarnermut ingerlatseriaatsimik malittarinnilluni minnerpaamik 75-imik sulinerup nuannaarutaanissaata angunissaa Mittarfeqarfiit anguniagaraa. Misissuinermi sulisunit 74 %-it peqataapput, tamannalu Mittarfeqarfiit minnerpaamik 75 %-inik peqataatitsinissamik anguniagaanut anngutingajappoq.

Qullersaqaarfimmi sulisut tamarmik sap. akunneranut marloriarlutik ataatsimoorussatut suliaqaarnissamik ingerlataasuni SUND MIT aqutugalugu peqataanissaminut periarfissaqarput. Tassaavoq qullersaqaarfimmi kikkunnut tamanut sulisunut ajunngitsorsiasaqaq kajungernartoq, assersuutugalugu sulinerup nalaani timip sungiusarnissaanut periarfissaqartoq. Aamma mittarfinni tamani timimik sungiusarnissamut atortorissarutinnik pilersitaqartoqarsimavoq, taamaalillutik taakkunanani sulisut aamma timigissuunissaminut periarfissaqarlutik.

Sulisunik attassinermik Mittarfeqarfiit qanoq iluatsisigineratigut sulisut atugarissaarnerat aamma uuttorneqarsinnaavoq. 2019-imi sulisut amerlasuut Mittarfeqarfinni ukiuni qulini, 25-ni aamma 40-ni sulinerminnik nalliuttorsorsimapput. Tamanna nuannaarutissaavoq, aammalu sulisut ukiorpassuarni suliffimmeerusunnerat suliffeqarfimmut assorsuaq naleqarluni. Aammali sivikitsuinnarmik atorfeqaarsimasutut piffissami sivikitsumi sulisoqartuni suliassaqaarfimmi 2019-ip naanerani sulisut agguaqatigiissillugu atorfeqaarfisaat ukiut 5,1-iusimapput.

Isumannaallisaaneq aamma sullivimmi avatangiisit

Mittarfeqarfiit tassaavoq suliffik timitatut sullivimmi avatangiisit iluini, tamatigoortutullu suliassaqaarfimmi tamani isumannaallisaanerup qaffasissutillugu inissitsivigisarput. Sammisaasutut suliassaqaarfimmi tassani iliuuserisat killiffii ilaatigut sulinermi ajoqusernerit amerlasusaatigut aammalu Sullivinnik Nakkutilliisoqarfimmit peqqussutaasutigut uuttorneqartarpoq.

Taamaattumik sullivimmi avatangiisinut ajortianngitsunut isumannaatsunullu ilanngussuisut inatsisit, aalajangersakkat ingerlattakkallu tamaasa unioqutinnginnissaat anguniagaqaarfugalugu suliaqartuuvugut.

Mittarfeqarfiit sullivimmi isumannaallisaanermut aqqissuussiveqarpoq, taassumalu ullut tamaasa suliffeqarfimmi timikkut tarnikkullu sullivimmi avatangiisit isumannaatsut ajortianngitsullu pillugit pisortanit piumasaqaatit nakkutigalugillu isumagisarpai.

Sullivimmi isumannaallisaanermut aqqissuussivimiipput:

- Isumannaallisaanermut ataatsimiititaliaq
- Najugarisani isumannaallisaanermik sulialittut gruppit

Isumannaallisaanermut ataatsimiititaliamiipput siulittaasoq (Mittarfeqarfiit pisortaa), aamma Mittarfeqarfinni Sullivimmi isumannaallisaanermut aqqissuussivimmi sinniisoq ataaseq. Taakku saniatigut ataatsimiititaliamiipput nunami immikkoortoqarfinnit sulisut sinniissaat sisamat, aammalu najugarisani isumannaallisaanermik sulialittut gruppinut pisortat sinniissaat.

Isumannaallisaanermut ataatsimiititaliap sullivimmi isumannaallisaanermik Mittarfeqarfiit suliassaanut pingaarnertut toqqammavissat aqqissuuttarpai, ilanngullugit suliffeqarfimmi sullivimmi isumannaallisaanermik piviusutut suliaqarnissap pilersaaruserlugulu ataqatigiissarnera.

Suliffeqarfiit nunami immikkoortortanit allanit avissaaqqasut aamma/imaluunniit minnerpaamik qulinik atorfeqartuusut isumannaallisaanermik sulialittut gruppiussapput. Isumannaallisaanermik sulialittut gruppe

tassaavoq sullivimmi isumannaallisaanermik sulialittut gruppit suliassaqarfigisaani sullivimmi isumannaallisaanermik suliassanik piviusutut sularisaassanut qitiuvoq.

Isumannaallisaanermut sinniisut Sullivimmi isumannaallisaanermut inatsit malillugu ulluinnarni sullivimmi isumannaallisaanermik suliaqarnerminnik ilisimannittuussapput. Taamaattumik isumannaallisaanermut sinniisunngornermik kingorna piaarnerpaamik, imaluunniit kingusinnerpaamik qaammatit arfinillit kingorna inatsitigut pisussaaffigisatut sullivimmi isumannaallisaanermik pikkorissarneq isumannaallisaanermut sinniisut naammassisimassavaat.

2019-imi isumannaallisaanermut tunngatillugu sullivimmi ajoqusernerit qulit nalunaarutigineqarput. Sullivimmi ajoqusernerit pissannginnerat Mittarfeqarfiit erseqqissumik anguniagaraa, soorlulusooq sulinerup sulisut napparsimalersinnissaa pinavearniarneqassaasoq.

Nioqquteqarfigisanik kiffartuussineq attaveqatigiinnerlu

Mittarfeqarfiit sulisuini 300-t sinnillit atuartaasimapput, pineqarlutik nioqquteqarfigisanik annertunerusumik kiffartuussineq aamma attaveqatigiinneq pitsaarusooq. Pikkorissartitsinertigut nioqquteqarfigisanut tunnganerusumik aamma sunniuteqarluarnerusumik mittarfinnik ingerlatsineq Mittarfeqarfiit pilersinnissaat kissaatigai.

Kiffartuussinermik attaveqaaqatigiinnermillu pikkorissarnerit pitinnagit Mittarfeqarfinni sulisut aqqaneq-marluk ilitsersuisartutut ilinniartitaasimapput. Suliassaqaqarfinni ataasiakkaani tamani paarlakaallutik pikkorissartitsisarsimapput, taakkunatigut sulisut pisortallu tamarmik ingerlatassamik aqquasaagaqarsimanerat qularnaarniarlugu.

2019-imi Mittarfeqarfiit ingerlataqarnera, nioqqutigisai, suliniutai il.il. pillugit niuerfigisat paasissutissanut attaveqarnerisa pitsanngorsarnissaat Mittarfeqarfiit suliaqarfigisimavai. Ilaatigut niuerfigisat piaartumik sunniuteqarluartumillu paasisitsivigisinnanissaat siunertarlugu inooqatigiiffimmi attaveqarfinnik suliffiup atugaqarnera pitsanngorsarniarlugu Mittarfeqarfiit suliaqartuarpoq. Aammattaaq tusagassiorfinnut nalunaarutit, filmeeqat, paasissutissatut atortussiat tamanullu ammasutut aqqissuussat aqquugalugit, minnerunngitsumillu mittarfiit nalliuttorsiorfiisa nalliuttorsiuutiginerinut atatillugit Mittarfeqarfiit suliai pillugit paasissutissiinissaq sammisarineqarsimavoq.

Siunissamutaaq suliffeqarfirmut kikkut tamarmik ilisimanninnerisa annertusarnissaa, aammalu niuerfigisatut paasissutissat attuumassutillit pissariarisinnaalersinnissaat Mittarfeqarfiit sammisarissavaa.

Piginaannngorsaanerit

Siunissamat tunngatillugu tunngavigisatut niuerfigisat ta ingerlallugulu ineriartortittuarnissaanut piginaasanik ineriartortitsillunilu eqqortuusut tamakku qularnaarnissaat Mittarfeqarfiit anguniagaraa. Anguniagarput tassaavoq: "Tassaavugut Kalaallit Nunaanni angallanermut qularnaatsumik toqqammavissaq", tamannalu sulisut pisortaasullu annertuumik piginaasaqarnissaannik pisariaqartitsivoq. Piginaasat sorliit ineriartortinnissaat ilaatigut tunngavigisatut nioqquteqarfigisami

pisariaqartitsinermit, soorlulusooq periusissiami pingaarnertut iliuuseqarfissatut suliassaqaqarfinni pisariaqartitsinermit aquneqassaaq. Mittarfeqarfiit piginaannngorsaaneranut siunertat tassaapput:

- Suliat naleqassutsimik pilersitsisut ilikkagaqarnermullu ingerlattakkat sammisaralugit sulisunik pisortanillu tamanik pingaartumik isumalimmik piginaannngorsaanermut tunngavissamik aamma toqqammavissamik pilersitsinerit
- Immikkoortoqarfinnut MIT-p takorluugaanik periusissiaanillu, aamma sulisut ataasiakkaat anguniagaanun ineriartortitaanerannullu iliuuserisanik attaviliinissaq
- Piginaannngorsaanermik iliuuserisanut piffissamik isumalluutinillu aqutsinerit pitsaanerpaannngorsarnissaat

Suliffiup ilinniagaqassutsikkut piginaasaqarnikkullu inissisimaffigisaata annertusisinnissaa Mittarfeqarfiit kissaatigaa. Piginaannngorsaanermut 2019-imi katillugit 3 mio. kr. atornerqarput. Siusinnerusumut naleqqiullugu tamanna annertuneruvoq, 2018-imi inissisimaffik 1,7 mio. kr.-niimmat. Inatsisitigut pisussaaffigisatut pikkorissartitsinerit saniatigut kiffartuussinerit pitsaassutisillu pillugit pikkorissartitsinerit ingammik pingaarnersiu-gaapput.

Ilinniagaqarnermik sammisaqarneq

Mittarfeqarfiit tassaavoq Kalaallit Nunaanni ilinniagaqarfiit annerpaat ilaat. Ilinniagarisanit arlalippassuarnit suliffimmi sungiusartoqarnerup saniatigut Mittarfeqarfiit nammineq ilinniagassaateqarpoq, taakkulu mittarfinni najugarisani immikkut ilisimasalinnik ilinniagaqartitsiuarnissaq qularnaarpaat. Tamanna nuna ataatsimut

isigalugu aamma Mittarfeqarfinnut iluaqusiivoq, ilinniartut aqutigalugit isumassarsiamik nutaamik nalissaqanngitsumillu pissarsisoqartarmat.

Ullumikkut Mittarfeqarfinniipput ilinniagarisat assigiingitsut 15-init amerlanerit, ullormullu agguaqatigiissikkaanni suliffeqarfimmi sulisut 35-t ilinniagaqarnermik ingerlassaqartarput. Taamaalilluni Mittarfeqarfiit nuna-mi ilinniagaqarfiit annerpaartaasa ilagivaat, suliassarlu tamanna pimoorunneqartuuvog. Sulisunik ilinniagaqar-titsinermik, aamma ilinniarfiusunik suleqateqarnermik annertuumik sianiginninneq Mittarfeqarfiit siunissami eqqortunik sulisoqarnissaata qularnaarnissaa, aammalu inuiaqatigiit tamarmiusut ilinniagaqarsimassutsikkut inissisimaffigisaanik qaffassaaniarluni pivog.

Tamanna AFIS-imi suliassaqarfimmi assut iluaqutaasimavog. AFIS-imi sulisut tassaapput napasulianiittut, timmisartortartunik attaveqarnermik isumaginnittuusarlutik, taamaattumillu suliaqarnerat mittarfinni ulluinarni ingerlatsinermut qitiulluinnartuuvog. Ullumikkut ilinniagaqarfisami assut iliuuseqarsimaneq pissutigalugu Kalaallit Nunaat AFIS-imi sulisussaminik imminut pilersortuuvog.

Ineriartortitseqqinnerit ilassutitullu ilinniagarisat aqutigalugit sulisut ataasiakkaat qularnaartuarpagut.

Mittarfeqarfiit anguniagaa tassaavog sulisuni 10 %-it tassaassasut inuusuttut ilinniagaqartuusut, isumaqarluni tassaassasut suliffimmi sungiusartut (praktikan-tit), atuartut, imaluunniit ilinniartut. 2019-ip naanerani sulisuni 39-t ilinniagaqarnermik ingerlassaqarput, assigalugu 8,3 %. Ilaatigut tassaapput AFIS-imi operatørit, terminalarbejderit, CNS-imik teknikerit, kiffartuussinermik suliaqarfiit iluini ilinniartut, aamma aqutsisoqarfiup iluani ilinniartut.

Inuusuttut Mittarfeqarfinni suliffeqarnermut ilinniagaqarnermullu periarfissat ilisimatinniarlugit 2019-imissaaq Danmarkimi Namminersorlutik Oqartussat suliffinnik ilinniakkanillu nittarsaassinerani Mittarfeqarfiit peqataaqqippoq. Pilersitaq pitsaasumik sunniuteqarsimavog, kingunerisimallugu inuusuttunit soqutiginnittunit attavissat amerlanerit. Mittarfeqarfiit suliaqarnera pillugu annermik ilisimatitsinissamik Mittarfeqarfiit iliuuserisaa, aamma najugarisami aaqqissuussanik ingerlatsisarnera siunissami suliffimmut inuusuttunik sulisussarsiornissamut periarfissanik pitsanngorsaassasut naatsorsuutigineqarput.

Taamatuttaaq illoqarfinni Ilulissani, Sisimiuni, Nuummi aamma Qaqortumi ilinniagaqarfissat pillugit paasisitsiniaasoaqattaarnermi Mittarfeqarfiit peqataasimavog.

Aaqqissuussinernut tamanut aggertut amerlasimaqaat, aammalu Mittarfeqarfiit suliffinik ilinniagaqarfissaanillu annermik tusagaqarnissamut soqutiginnittut amerlasimaqalutik.

Suiaassutsit agguataarneri

Inuiaqatigiinnik avatangiisunik assingusumik sulisut katitersimanissaasa qularnaarnissaat Mittarfeqarfiit kisaatigisaraa.

Mittarfeqarfiit pisortat aqutsisoqarfiata ilaatut suaasuseq, race, ammip qalipaataa, upperisaq, politikkikkut isummersimaneq, kinguaassiornikkut sorlernut sammineq, ukioqassuseq, innarluuteqarnerneq, imaluunniit nunamit namminermi, inooqatigiiffimmit allatulluunniit inuiassuseqassuseq pissutigalugit toqqaannartumik imaluunniit toqqaannartuunngitsumik assigiingitsisoqassannginneranik qularnaarinissaminut pisussaaf-feqartuuvog. Taamaattumik pissutsinik taakkuninnga tunngaveqartumik aningaasarsiatigut allatulluunniit ilusilimmik assigiingitsisinermik pisoqassanngilaq.

Mittarfeqarfiit tassaavog suliffeqarfik ileqquusutut angutinik amerlanernik suliffigisaasoq. 2019-ip naanerani sulisunit 68 %-it angutaapput. Sulisorisani assigiingiaartuunerup suliffimmut iluaqutaanissaa Mittarfeqarfiit upperaa. Suaassutsimut tunngatillugu

inuttassarsiuinerni suaassutsinut tamanut assigiinnik atugassanik qularnaarinissani Mittarfeqarfiit sianigaa. Suliffeqarfimmi aqutsisoqarfiup sulisut tamaasa ilaaler-sinnissaannik isumassarsisitsinissaq kissaatigisaraar-put.

Mittarfeqarfiit siulersuisoqanngilaq, taamaattorli aqut-sisoqarfiup sinnerani suaassutsit ikinnerullutik sulisorisaasut siuarsarnissaat pillugu anguniagaqarpoq. Sapinngisamik pisortatut atorfirmut piukkusanit pingasunit ataatsip suaassutsini ikinnerusuneersuunis-saat qularnaarniarsaraarput. Taamatuttaaqa maannak-ut aqutsisoqarfimmi suaassutsit katitigaanerannut maannakut attaveqarnitsinnut naleqqiullugu aporfissa-qarnerisooq aammalu periarfissaqarnerisooq nalilersorsimavarput, soorlu suliffimmi atugarisanut tunngatillugu, atorfinitsitsiniarnermik ussasaarutit aqutugalugit inut-tassarsiornerep nalaani qanoq saaffigisaqartarnitsinnut il.il. tunngatillugu.

Aqutsisoqarfimmi ilaasortat angutit sisamaapput arnallu marluullutik. Pisortaqatigiinni angutit 12-iupput arnallu arfiniullutik. Mittarfiit pisortaqatigiiffianniipput angutit 12-it arnallu marluk. Aqutsisoqarfiit suussusiini tamani suaassutsimut ikinnerusutut sulisuusut amer-lassusaannut 33 %-imik anguniagassatut Mittarfeqarfiit kisitsisaateqarpoq.

Siulersuineramik ingerlatarisamut suaassutsit tamarmik naleqarluartunik siunnersuuteqartarnerat Mittarfeqarfiit upperaa. Taamaattorli suaassuseq najoqqutarisatut piginnaasat sinnerinik ima qalliissanngilaq atorfik aalajangersimasooq illersorneqarsinnaasumik isumagineqarsinnaajunnaartillugu. Suaassutsinut tamanut tamakkiisumik naligiissitsinissaq Mittarfeqarfiit anguniagaraa, aammalu suliffeqarfimmi inissisimaffigisani tamani atorfinnut suaassutsinut tamanut assigiimmik attaveqartoqassaaq, ilanngullugit pisortaqarfiusuni inissisimaffiit tamaasa.

Niuernermik ingerlatsiner-mi ileqqorissaar-neq

Nunami tamarmi suliniutinut annertuunut Mittarfeqarfiit sanaartortitsisuuvoq, annertuunillu pisiortortartuulluni. Taamaattumik suliniutit pisiortornerillu tamarmik atugassanik naapertuullu-uartunik malittarinninnissaat qulakkiissallugu, aammalu suliaqarnerit unammillernermik equititsisut pissannginneri Mittarfeqarfiit pingaartippai. Taamaalilluta assersuutigalugu pisussaaffiginngisamik iluaqutissamik angusaqarniarluni inerteqqutaasutut atortussanik atuisoqassaneranut aarleqqutaasup annikillisaaviginissaa suliaqarfigaarput.

Mittarfeqarfiit CSR-imik ingerlatseriaasiani sammis-aqarfittut suliaqarfik Niuernermik ingerlatsiner-mi ileqqorissaar-neq pingaarnertut Mittarfeqarfiit pilersuisartu-nut attaveqartarneranut tunngasuuvoq.

Pilersuisartunik aqutsineq aamma akisussaaffigisatut pisiortornerit

Pilersuisuminut Mittarfeqarfiit arlalinnik piumasaqaate-qartarpoq. Pilersuisut inuit pininnaatitaaffii aamma sulisartut pininnaatitaaffii ataqqissavaat, silap pissusaan-ut avatangiisimullu akisussaaffeqarlutik iliuseqartassap-put, kiisalu suliffimmi ileqqorlunnikkut iluanaarniarnerup akiornissaa suliaqarfigalugu sulissuteqarfigissavaat.

Najugaqarfiusuni pilersuisartut atugarinissaat pingaar-tuutitaavoq. Pisiortorner-ni ataasiakkaani tamani iluaqu-taasumik ator-neqarsinnaasunik najugarisami pilersui-soqarnerisooq isumaliutigineqartassaaq.

Suliffimmi ileqqorlunnikkut iluanaarniarnermik akiuinissamut ingerlattagaq, aamma tunissutisianut ingerlattagaq

Nammeneq iluanaarnissaaq pillugu pissaanermik atorne-luiner-tut suliffimmi ileqqorlunnikkut iluanaarniar-neq Mittarfeqarfiit nassuiarpaa. Tullu-uartumik, ammasumik unneqqarissumillu ilusilimmik niuernitta ingerlannis-

saannik immitsinnut pisussaafilepugut. Sutigulluunniit, toqqaannartumik imaluunniit toqqaannartuunngitsumik akiliuteqarluni iluanaaruteqarniarnerit akuerinagilluunniit ileqqorinngilarput. Inatsisit attuumassutillit tamaasa malittarivagut, aammalu suliasaqarfimmut tassunga tunngatillugu suliffigisatsinnut attuisut nunat tamalaani periusaasartut akueraagut.

Attaveqaqatigiinneq, sungiusarneq avammullu sammitatut suliarisat aqqutigalugit suliffimmi ileqqorlunnik- kut iluanaarniarnermik akiuinissamut ingerlattakkamik pisortat, sulisut niuernerimilu suleqatigisat tamarmik ilisimanninnissaat qularnaarniarlugu Mittarfeqarfiit suliaqartuuvoq.

Akiliilluni peqquserlutsitsiniarnerit oqilisaatitsiniarnerillu ('facilitation payments')

Toqqaannartumik imaluunniit toqqaannartuunngitsumik akiliilluni peqquserlutsitsiniarnerit oqilisaatitsiniarnerillu qanorluunniit ittut Mittarfeqarfiit ileqqorinagilluunniit akueringilait.

Tamatumunnga ilaliullugu sulisut innarligassaanngissusaat pillugu illersuinissamik, aammalu atornerluinerup pinaveersaarnissaanik, Mittarfeqarfiit aalajangiussaqtarnermik ingerlattagaanik inerteqqutaasumik ileqqoris- saanngitsumillu sunniiniarnerup pinaveersaarnissaanik, kiisalu unammillernermik equititsisutut suliaqarnernik pinaveersaarnissaannik Mittarfeqarfiit tunissuteqartar- nermut ingerlatseriaaserisaata siunertarai.

Mittarfeqarfiit inuinnarnit, kattuffinnit imaluunniit suliffe- qarfinnit tunissutinik tigusaqarneq ajorpoq. Tunissutinik tigusaqassagutta taakku HR-imi immikkoortoqarfitsin- nut imaluunniit mittarfiup pisortaanut tunniunneqas- sapput, taakku sulisunut aqqissuussanut imaluunniit unammisitsinernut atatillugit atorneqassallutik, ima- luunniit tunisisimut utertinneqassallutik. Sulinermut ata- sutut siunertanut erseqqissumik attaviligaasumi aliiqku- sersuinerit taamaallaat peqataaffigisarpagut, aammalu aalajangiussisarnitsinnik taakku sunniuteqartuunngik- kaangata.

Taamatuttaaq Naalackersuisut whistleblowerinut aqqiissutaanik Mittarfeqarfiit malittarinnippoq. 2019- imi Mittarfeqarfiit iluani ileqqorlunnikkut iluanaarniarnermik akiliillunilu peqquserlutsitsiniarnerit tunngasunik unioqqutitsisoqarneranik ilisimasaqanngilagut.

Avatangiisit aamma silap pissusaa

Pinngortitami isumalluutit, inatsisini piumassaqaatit, aamma aalajangersakkat attuumassutillit sinneri siani-

galugit avatangiisinut naleqquttumik ineriartortitsineq pilersinniarlugu Mittarfeqarfiit ilungersuuteqarpoq.

Mittarfeqarfiit avatangiisini aarleqquteqarfigisaasa ilaat isumalluutinik atugaqarnermut atortuutillu maannga- nartinnerinut attuumapput. Mittarfeqarfiit atugassa- risaanut inatsisaasunut taakkununga naapertuutsit- sinissaq qularnaarniarlugu akuutissanik atuisarnerup aarleqquteqarfittai Mittarfeqarfiit nalilersortuarpai. Pilersuisartutta aamma suleqatigisatta suleqatigineri aqqutigalugit suliffiup avataani avatangiisimik artukkii- nerup pinaveersaarnieranut annikillisarneranullu ilaler- suisinnaasunik atortussiat aamma ingerlattakkat iluani teknologiit nutaat allanngoriartornerat malittariuarpar- put, ilanngullugu Mittarfeqarfiit nammineq nukissamik atugaqarnera.

Nammineq nukissamik atuinini Mittarfeqarfiit malittari- sarpaa, nukissamik atugaqarnerup annikillisarmissaanut naleqqutinngitsunik aamma pitsaanerpaanngorsaa- nissamut periarfissat nassaariniartuarlugit, assersuuti- galugu periarfissaqarfiini bimålerit amerlanerit inissis- sorerisigut, pitsanngorsaateqarnissamut periarfissat pilersinniarlugit, aamma atugaqarnerit annikillissinnissaat anguniarlugit.

2020-p ingerlanerani immikkut ittumik avatangiisinut aamma silap pissusaanut ingerlatseriaasissamik Mit- tarfeqarfiit suliaqarniarpoq. Aamma avatangiisit silallu pissusaa pisiortornissanik isumaliutaasuni ilaasarput, soorlulusooq suliffeqarfimmi sullivimmi isumannaalli- saanermik suliaqarnerni malittarisassiat nalilersuine- rillu aamma ilaasarlutik. 2019-imi Mittarfeqarfiit iluani avatangiisinut aamma silap pissusianut tunngasunik unioqqutitsisoqarsimaneranik Mittarfeqarfiit ilisimasa- qanngilaq.

Inuit pisinnaatitaaffii

Inuit pisinnaatitaaffiinik unioqqutitsinernut tunngatil- lugu Mittarfeqarfiit akuersinngilluinnarpoq, tamannalu aamma pilersuisartutsinnit suleqatigisatsinnillu malit- tarinissaa assut alaatsinaallugu. Taamaattumik inuit pisinnaatitaaffiinik malittarinninnginnissamut aarleqqu- taasoq, aammalu assersuutigalugu tamatuma assi- giinngisitsinermik nassataqartitsinera sianigaarput, tamannalu pilersuisartutsinnut suleqatigisatsinnullu piumasaqaatigaarput.

Sulisorisat, niuerfigisat aamma niuernerimi attaveqarf- isat sinneri suleqatigisallu pillugit inunnut tunngasutut paasissutissat nammineq inuunerisap illersornissaanut aamma inunnut tunngasutut paasissutissat illersornis- saannik inatsisaasut piumasaqaataanik naapertuutsit-

sisumik ilusilimmik suliarineqarnissaat Mittarfeqarfiit qularnaarpai. Tassunga ilaapput inunnut tunngasutut paasissutissat avammut saqqummersitaanissaannut ajoqusiinissaannullu illersuisutut isumannaallisaaner-mut tunngasutigut iliuuserisat ilaapput. Inunnut tunngasutut paasissutissanik ingerlatseriaaseq inatsisit atuuttut malillugit suliarineqarpoq, inunnullu tunngasutut paasissutissanik peqqussummi malittarisassianik maleruaanissamut pisarialittut suliaqarnissat tamakku aallartisagaapput.

2019-imi Mittarfeqarfiit iluani inuit pisinnaatitaaffiit tunngasunik unioqqutitsisoqarsimaneranik Mittarfeqarfiit ilisimasaqanngilaq.

Najugaqarfigisami inuiaqatigiinni ilaaffeqarnerit

Kalaallit Nunaanni inuiaqatigiit ineriartuaarneranni suliaqartutut peqataanissaminik Mittarfeqarfiit kissaateqarpoq.

Suliffeqarfiit ikiuttuinaat allat peqatigalugit ataatsimut isigalugit illoqarfinni nunaqarfinnilu tamani Mittarfeqarfiit najuuffeqarpoq. Tamanna najugarisami inuiaqatigiinni ilaaffeqarnissamut assisaqanngitsumik periarfissiivoq, taamaattumillu Mittarfeqarfiit:

- Najugarisami sulisussarsionermut periarfissanik pitsanngorsaasinnaallunilu inuusuttut ilinniagaqarnissamut isumassarsisissinnaavai

- Nioqquteqarfigisanut pitsaasumik kiffartuussaqaarsinnaavoq, aammalu timmisartunik angallasserit attaveqarfiillu pillugit ilisimasat inissisimaffigisaat tamatigoortumik annertusarsinnaallugu
- Najugaqarisami soqutigisaqatigiinnik pilersuisartunillu suleqateqalersinnaavoq
- Innuttaasut toqqaannartumik oqaloqatigineri aqqutigalugit illoqarfinni imaluunniit nunaqarfinni ataa-siakkaani suliniutit nutaat imaluunniit pisariaqartitat paasisimannilluarfigisinnaavai

Taamaattumik Mittarfeqarfiit ilinniagaqarnermut tunngasutigut aqqissuussinerit saniatigut 2019-imi aqqissuussani arlalinni peqataallunilu pilersitsisarsimavoq.

2019-imi Kulturip Unnuaani mittarfeqarfinni arlalinni Mittarfeqarfiit aqqissuussinerni peqataavoq. Taakkunani Mittarfeqarfiit suliaqarnera pillugu takusaqarlunilu tusagaqarnissamut kikkut tamarmik periarfissinneqartarput. Aqqissuussineq Mittarfeqarfiit suliaqarfigisaatut paasisitsiniaanermik iliuuserisap ilaatut pingaartitarineqarpoq, innuttaasullu akornanni aqqissuussineq assupilussuaq nuannarineqartarpoq.

Aamma 2019-imi ingerlateqqinneqartumik Nuummi mittarfimmi ilaqutariinnik arpatitsitsoqarsimavoq, tamanalu Air Greenland suleqatigalugu ingerlanneqarpoq.

NAATSORSUUTIT PILLUGIT NALUNAARUSIAQ

Timmisartukut angallannerup allangoriartornera

Siornamut naleqqiullugu ilaasut amerlassusaat assigiimmik inissisimaffeqarput, ilaasullu amerlassusaat siornamut naleqqiullugu aallarnerni ikinnerni agguataarneqarput, nassataralugu timmisartuni ataasiakkaani ilaasut amerleriarsimanagerat.

Aallarnert 3,3 %-it missaannik ikileriarput, ammaanerillu amerlassusaat siornamut naleqqiullugit 8,9 %-inik ikileriarlutik.

Angallannerup allangoriartornera

Aallarnernut, ilaasunut ammaanernullu ukiuni naatsorsuiffiusuni kingullerni tallimani allangoriartorneq ataani takutinneqarpoq.

Takussutissiap ataaniittup ukiuni kingullerni tallimani aallarnert amerlassusaasa allangoriartorneri takutippai:

	2015	2016	2017	2018	2019
Atlantiku qulaallugu timmisartut mittarfii	8.286	8.891	8.312	8.326	8.209
Mittarfiit allat	16.007	17.267	18.232	16.095	15.691
Qulimiguullit mittarfii	11.289	10.636	10.523	8.161	7.623
Katillugit	35.582	36.794	37.067	32.582	31.523

Takussutissiap ataaniittup ukiuni kingullerni tallimani ilaasut amerlassusaasa allangoriartorneri takutippai:

	2015	2016	2017	2018	2019
Atlantiku qulaallugu timmisartut mittarfii	166.688	184.307	184.133	192.905	197.038
Mittarfiit allat	198.921	212.540	214.103	218.590	217.173
Qulimiguullit mittarfii	41.675	41.239	27.064	32.040	28.790
Katillugit	407.284	438.086	425.300	443.535	443.001

Takussutissiap ataaniittup ukiuni kingullerni tallimani ammaanert amerlassusaasa allangoriartorneri takutippai:

	2015	2016	2017	2018	2019
Atlantiku qulaallugu timmisartut mittarfii	2.571	3.139	3.139	2.631	2.286
Mittarfiit allat	4.173	4.549	4.549	4.352	4.042
Qulimiguullit mittarfii	925	970	1.451	1.541	1.438
Katillugit	7.669	8.658	9.139	8.524	7.766

INERNERISAMI ALLANNGORIARTORNEQ

Ukiumi inernerisaaq 2018-imi 26,2 mio. kr.-nut naleqqiullugu 2,3 mio. kr.-nik amigartooruteqarnermik annertussuseqarpoq, namminerlu aningaasaatigisat 2018-imi 1.344,3 mio. kr.-nut naleqqiullugit 23,3 mio. kr.-upput. Nammineq aningaasaatigisat allanngorneri pillugit naatsorsueriaatsitut atukkami erseqqinnerusumik misissuigit.

Ilanngaatilugit kaaviiartitat 2018-imut naleqqiullugit 1,3 %-inik ikileriarsimapput, tassaallutik 423,7 mio. kr.

Angallannermi isertitat 7,2 %-inik ikileriarsimapput, tamakku pingaarnertut aallarnerit ammaanernilu ikileriarnerinik tunngaveqarlutik.

Akunnittarfinnut allanngoriartorneq annikitsumik kinguarnermik takutitsivoq, pingaarnertut 2018-imut naleqqiullugu 2019-imi timmisartut assigiiaarnerusumik tikittarneri tunngavigalugit.

Mittarfeqarfiiit suliassaqarfii arlalippassuarni inatsisaasut aqqutigalugit inatsisilersugaavoq, inatsisit pissutsinut, soorlu ikinnerpaanik inuttaqarnissamut, 'ilinniagaqarneq pillugu inatsisitigut piumasaqaatinut', atortussanik misissuisarnissanut akulikissusissanut il.il. tunngallutik. Tassaapput annertuumik imaluunniit annikitsumik suliqaartoqarnera apeqqutaatinnagu aningaasartuutit aalajangersimasut.

Tamakku saniatigut suliarisat inissisimaffigisaani allanngorartarnerit annertuupilussuusimmata niunermit suliarisat tamakku naleqqussarnissaat tamaviaarnarfiusimavoq. Niunermit suliassaqarfiiit tamakku, soorlu 'ground handling', orsussanik nioqquteqarneq, kiisalu kioskit akuersissuteqarfigisatut suliassaqarfiup ingerlanneqarneranut iluarinartumik ilapittuuteqartinniarnissaat anguniagaavoq.

Ukiut siuliinut assersuullugu 2019-imut tamakkiisutut ingerlatsinissamut aningaasaliissutaasunut naleqqiullugu ingerlatsinermut inernerisaaq skematut ilusilerlugu ima takutinneqarsinnaavoq:

t.kr.	2019	2018	2017	2016	2015
Ukiup inernerisaa	-2.330	-26.247	-37.732	-22.069	-44.090
Ukiumi nalikillisitsinerit	4.837	46.324	63.962	60.147	57.971
Ingerlatsiffiup aningaasalerneqarnissamik pisariaqartitai	2.507	20.077	26.230	38.078	13.881
Ingerlatsiviup aserfallatsaaliuinerinut toqqaannartumik tapiissutit	-2.872	4.846	891	100	3.127
Danmarkip naalagaaffialu kiffartuussinissamik isumaqatigiissut	6.400	6.400	6.400	6.400	6.400
Ukiumi ingerlatsinissamut aningaasaliissutit		0	0	0	1.000
Namminersorlutik Oqartussanut ukiumut akiliutaasut	-12.900	-14.172	-12.947	-12.947	-12.845
Aningaasaliissutinut pissarsianut naleqqiullugu ingerlatsinermi inernerisaaq	-6.865	17.151	20.574	31.631	11.564

Siornamut 23,9 mio. kr.-nut naleqqiullugit ukiup inernerisaanut allannguutaasunut patsisaasut pingaarnerit ataani takussutissiami takutinneqarput:

Patsisaasoq	Sunniut mio.kr.
Angallannermi isertitat ikileriarneri	-19,0
Nioqqutigisat sinnerini qaffariarnerit	10,0
Attartortitsinermi isertitat amerleriarneri	3,4
Nioqqutinik atuinerup annikillinera	1,5
Ingerlatsinermi aningaasartuutit sinnerini qaffariarneq	-9,4
Allaffinni atortut sinnerini qaffariarneq	-0,6
Ilinniagaqartitsinermi aningaasartuutit ikileriarneri	2,6
Avataanit kiffartuussinerit ikileriarneri	2,8
Sulisunut aningaasartuutit qaffariarneri	-10,1
Avataanit aningaasartuutit assigiinngitsut ikileriarneri	0,5
Nalikillisaatit ikileriarneri	41,5
Aningaasaliinernut aningaasartuutit ikileriarneri	0,2
Allannguutit sinneri, ilanngaateqareerluni	0,8
Katillugit	23,9

Aningaasaliinerit

2019-imi atortuutitut atortussanullu annertunerusunut katillugit koruunit 15,9 mio. atorreqarput.

Ukiumi aningaasaliinerit

T.kr.	2015	2016	2017	2018	2019
Aningaasaliuarnerit assigiinngitsut	22.864	27.623	24.144	18.468	15.884
Nutaanik mittarfiliorerit	13	0	0	0	0
Aningaasaliinerit katillugit	22.877	27.623	24.144	18.468	15.884

Naatsorsuusiukkatut aserfallatsaaliuinermit akiligassat

Naatsorsuusiukkatut aserfallatsaaliuinermit akiligassat ulloq 31.12.2019-imi 1.058,5 mio. kr.-upput.

Aserfallatsaaliuinermit akiligassat ukiuni ataasiakkaani taakkunani nalikillitsinerit aningaasaleeqqinnerillu akornanni assigiinngissumut naleqqiullugit taamaassorisatut naatsorsugaapput. Tamanna isumaqarpoq piffissami aalajangersimasumik akiliutaasussanngortussamik piviusutigut aningaasaliisoqarnissamik pisariaqartitsisoqannginnera, imaluunniit mittarfiit isumannaallisaaanermut tunngasumik qularnaatsumik aserfallatsaaliugaannginneri, aningaasaliissutit pisariaqartitat tamatigut pingaarnersiugaallutillu ingerlatsivinni aningaasaliinerit aqutugalugit aningaasaliiffiqeartartussaammata.

Ingerlatsivinnut aningaasaliissutit mittarfinni atortorissaarutit atortussiallu pisarialittut qanoq ittuussuseqarnissaanik attassinissamut ilapittuutaassapput. Ukiumoortumilli nalikilliliissutit, tassaasut aningaasaleeqqinnissamut pisariaqartitsinermit takussutissaasut mittarfiit atortorissaarutaannik atortussiaataannillu assigiimmik qanoq issuseqarnissaat attanniarlugit ingerlatsivinni aningaasaliinerit naleqqiullugit annertunipilussuummata mittarfiit atortorissaarutaannik atortussiaataannillu piviusumik nungullariartortoqarnera pineqarpoq. Tamanna Mittarfeqarfiit piffissamut ungasissumut annertuumik tamaviaarfissarivaa.

Ukiup naatsorsuiffiup naanerata kingornatigut pisimasut

2020-mi marsip qaammataani Danmarki nunarsuullu sinnerna assigalugit Kalaallit Nunaat Corona-virusimit Covid-19-imit kingunerisaasunit eqqorneqarpoq. Tamanna matuma allannerani Mittarfeqarfiit ingerlatsineranut annertuumik sunniuteqarpoq, Kalaallit Nunaanni naliginnaarmik timmisartortitsinermit ingerlasussat taamaatinneqarmata, paarlattuanillu ajornartoorfimmuut timmisartortitsinermit ingerlasussat atortinneqalerlutik.

Suliffeqarfimmuut tamatumata inaarutaasutut kingunerisaa nalorninartuuvoq, inuiaqatigiinnili pisarialittut attaveqarfimmi suliffeqarfittut Kalaallit Nunaanni mittarfinni tamani timmisartut mittarnissaannut periarfissamik Mittarfeqarfiit attassinissaa pisariaqarpoq, naak timmisartuussinerit ikittuaraannannguugaluartut.

Tamatuma soorunami suliffeqarfiup aningaasaqarneranut sakkortuumik artukkiivoq, tamannalu tunngavigalugu Nunatta Karsiani tiguisinnaanermut pisinnaatitaaffitta qaffatsinnissaa qinnutigisimavarput.

ANGUSANIK NALUNAARSUINEQ

	Nassuiaat	2019	2018
Ilanngaatissat ilanngaatigereerlugit kaaviiartitat	1	423.731	429.398
Atortussanut atortunullu ikorfartuutitut aningaasartuutit		-62.942	-65.882
Allat aningaasartuutit avataaneersut		-162.687	-157.716
Sulisunut aningaasartuutit	2	-192.502	-182.416
Nalikilliliineq sioqqullugu inernera		5.600	23.384
Nalikilliliinerit	3	-4.837	-46.324
Aningaasaliinerit sioqqullugit inernera		763	-22.939
Aningaasaliinernit isertitat	4	412	555
Aningaasaliinernit aningaasartuutit	5	-3.505	-3.861
Ukiumut angusaq		-2.330	-26.246
Ukiumut angusaq		-2.330	-26.246
Angusat atuuffissanut siunnersuut			
Naleqarnerulernerup annertussusaa		0	0
Angusaq ingerlateqqitaq		-2.330	-26.246
Tigummisat katillugit		-2.330	-26.246

OQIMAAQATIGIISSITSINEQ

	Nassuiaat	t.kr. 2019	t.kr. 2018
Naleqartuutit			
Software		0	3.525
Tigussaangitsutut ingerlatsivimmi naleqartuutit		0	3.525
Illut		17.946	126.631
Mittarfiit		0	1.086.249
Innaallagissiorfiit, kiassaateqarfiit imeqarfiillu, kiisalu umiarsua- liviit il.il.		3.450	49.491
Teknikkimi atortuutit		199	4.341
Angallatit assakaasullit immakkullu angallatit		712	56.298
Ingerlatsiviit allat, ingerlatsinermut atortut pequtillu		5.161	5.638
Tigussaasutut ingerlatsivimmi naleqartuutit		27.468	1.328.648
Ingerlatsivimmi naleqartuutit katillugit	6	27.468	1.332.174
Nioqqutigisatut atugassatullu nioqqutit		12.598	9.797
Ikummatissanik toqqorsiviit		60.915	49.782
Nioqqutissat toqqortat		73.513	59.579
Tunisinermit pissarsiassat		43.709	88.861
Pissarsiassat allat		19	17
Piffissamut killilersukkatut inissitat		2.022	3.140
Pisassarisat		45.750	92.018
Akiliutigisinnaasatut toqqortat		14.627	5.675
Kaaviiartitani naleqartuutit katillugit		133.890	157.272
Naleqartuutit katillugit		161.358	1.489.446

	Nassuiaat	t.kr. 2019	t.kr. 2018
Akiligassat			
Aningaasaatit aalajangersimasut 01.01.1991		23.532	23.532
Nalinik qaffaanerit	7	1.696.393	1.696.393
Ingerlatsiviup nalingata iluarsinera	6	-1.275.081	
Inernerisani nuusaaq	9	-421.497	-375.617
Nammineq aningaasaatit katillugit		23.347	1.344.308
Nioqqutissanik kiffartuussissutinillu pilersuisut		17.949	28.093
Nam. Oq.-nut taarsigassat		83.914	68.499
Feriapengit akiliutigineqartussat		19.128	17.229
Taarsigassarsiat allat		13.270	30.040
Piffissamut killilersukkatut inissitat		3.749	1.277
Piffissamut qanittumut killilikkatut taarsigassarsiani pisussaaffiit		138.011	145.138
Taarsigassarsiani pisussaaffiit katillugit		138.011	145.138
Akiligassat katillugit		161.358	1.489.446
Taarsigassarsiamut sallunaveeqqusiinerit peratarsinnaasunullu pisussaaffiit il.il.	9		

ANINGAASAT INGERLAARNERISA NALUNAARSORNEQARNERAT

	t.kr. 2019	t.kr. 2018
Inerera		
Ilanngaatissat ilanngaatigereerlugit kaaviiartitat	423,7	429,4
Nioqqutissiassanut ikiorsiissutitullu atortussanut aningaasartuutit	62,9	65,9
Suliffiup avataani aningaasartuutit allat	162,7	157,7
Nalikilliliinerit	4,8	46,3
Erniat	- 3,1	- 3,3
Ingerlatsinermut tapiissuteqarneq sioqqullugu ukiup inerera	- 2,3	- 26,2
Ingerlatsinermut tapiissutit		- 14,2
Ingerlatsinermut tapiissutit kingorna ukiup inerera	- 2,3	- 40,4
Oqimaaqatigiissitsineq		
Tigussaangitsutut ingerlatsivimmi naleqartuutit		3.525
Tigussaasutut ingerlatsivimmi naleqartuutit	27.468	1.328.648
Kaaviiartitani naleqartuutit	133.890	157.272
Nammineq aningaasaatit	23.347	1.344.308
Piffissamut sivikitsumut killilikkatut taarsigassarsiat	138.011	145.138
Oqimaaqatigiinnerup kisitsisitaa	161.358	1.489.446
Aningaasat ingerlaartitat		
Ukiup inerera	- 2.329,6	- 26.246,0
Akiitsortini allannguut	- 45.152,0	36.964,0
Akiligassaqaqfinni allannguut	- 10.143,6	15.982,0
Ingerlatsineri suliat	- 57.625	26.700
Aningaasaliineri suliat	- 15.884	- 19.210
Tigoriaannartut aningaasaatini allannguut	8.952	- 14.872

NASSUIAATIT

	t.kr. 2019	t.kr. 2018
1 Ilanngaatit ilanngaatigereerlugit kaaviaartitat		
Tunisineq	159.727	149.725
Angallassinermi isertitat	244.551	263.599
Attartornermi isertitat	19.453	16.074
	423.731	429.398
2 Sulisoqarnermut aningaasartuutit		
Akissarsiat akissaatillu	174.394	165.824
Soraarnerussutisianut allanullu socialimut tunngasunut aningaasartuutit	14.324	12.716
Sulisoqarnermut aningaasartuutit allat	3.784	3.876
	192.502	182.416
Sulisut amerlassusaat	411	431
Suliffeqarfiup pisortaanut ukiumut naatsorsuutini akissaatit nalingi:		
Akissarsiaq aalajangersimasoq	1.111	1.020
Soraarnerussutisiassat	70	84
Ilanngutissaaq suliffiup akiligaatut oqarasuaat		
3 Nalikilliliinerit		
Ukiumut nalikillisaanerit appartitsinerillu, takuuk nassuiaat 6	4.837	46.324
Iluanaarutit/tunisinermit ajunaarutit/illunik pigisani atorunnaarsitsinerit	0	0
	4.837	46.324
4 Aningaasaliinermit isertitat		
Erniat	0	
Akiliutit kiisalu aningaasat nalingisa nikerarneri karsimiittuutillu assigiinngissutaat	412	555
	412	555
5 Aningaasaliinermit aningaasartuutit		
Namminersorlutik Oqartussanut erniat	2.416	2.498
Ernianik aningaasartuutit allat	13	55
Akiliutit kiisalu aningaasat nalingisa nikerarneri karsimiittuutillu assigiinngissutaat	1.076	1.308
	3.505	3.861

Nassuiaatit (nanginneri)

6 Tigussaasutut ingerlatsivimmi naleqartuutit

t.kr.	Illuutit	Mittarfii	Innaal- lagis- siorfiit, kiassaate- qarfiit imeqarfiil- lu, kiisalu umiarsua- liviit il.il.	Teknikkik- kut atortut	Angallatit assakaa- sullit im- makkullu angallatit	Allat illut, ingerlat- sinermit atortut kiisalu atortut	Software	Ingerlat- sinermit naleqar- tuutit katillugit
Pissarsiarinerani akigititaq	688.490	1.326.786	426.867	125.041	232.483	54.974	9.291	2.863.933
Ukiup ingerlanerani amerliartorneq	2.864	0	4.675	660	2.013	5.672	0	15.884
Ukiup ingerlanerani amerliartorneq								0
Ukiup ingerlanerani ikiliartorneq	0	-208.041	0	0	0	0	0	-208.041
Ingerlatsivinni eqimattut akornanni nuussineq	0		0					
Pissarsinermit akigitat naanerani	691.354	1.118.745	431.542	125.702	234.495	60.646	9.291	2.671.775
Nalikilliliinerit apparsaanerillu aallartinnerani	-561.869	-240.536	-377.376	-120.701	-176.175	-49.336	-5.765	-1.531.759
Apparsaanerit, aallartinneranut iluarsiiisut	-107.371	-1.048.250	-50.537	-4.765	-57.576	-5.721	-3.526	-1.277.745
Ukiumi nalikilliliinerit appar- titsinerillu	-4.168	8	-180	-36	-32	-428	0	-4.837
Pigisanut tuninikuusanut nalikillisaanerit appartitsi- nerillu	0	170.033	0	0	0	0	0	170.033
Ingerlatsivinni eqimattut akornanni nuussineq	0		0					
Nalikilliliinerit appartitsinerillu naanerani	-673.408	-1.118.745	-428.092	-125.502	-233.784	-55.485	-9.291	-2.644.308
2019-ip naanerani naatsorsuutitut tunngasutut nalinga	17.946	0	3.450	199	712	5.161	0	27.467
2018-ip naanerani killiffik	126.621	1.086.250	49.492	4.340	56.308	5.639	3.526	1.332.175

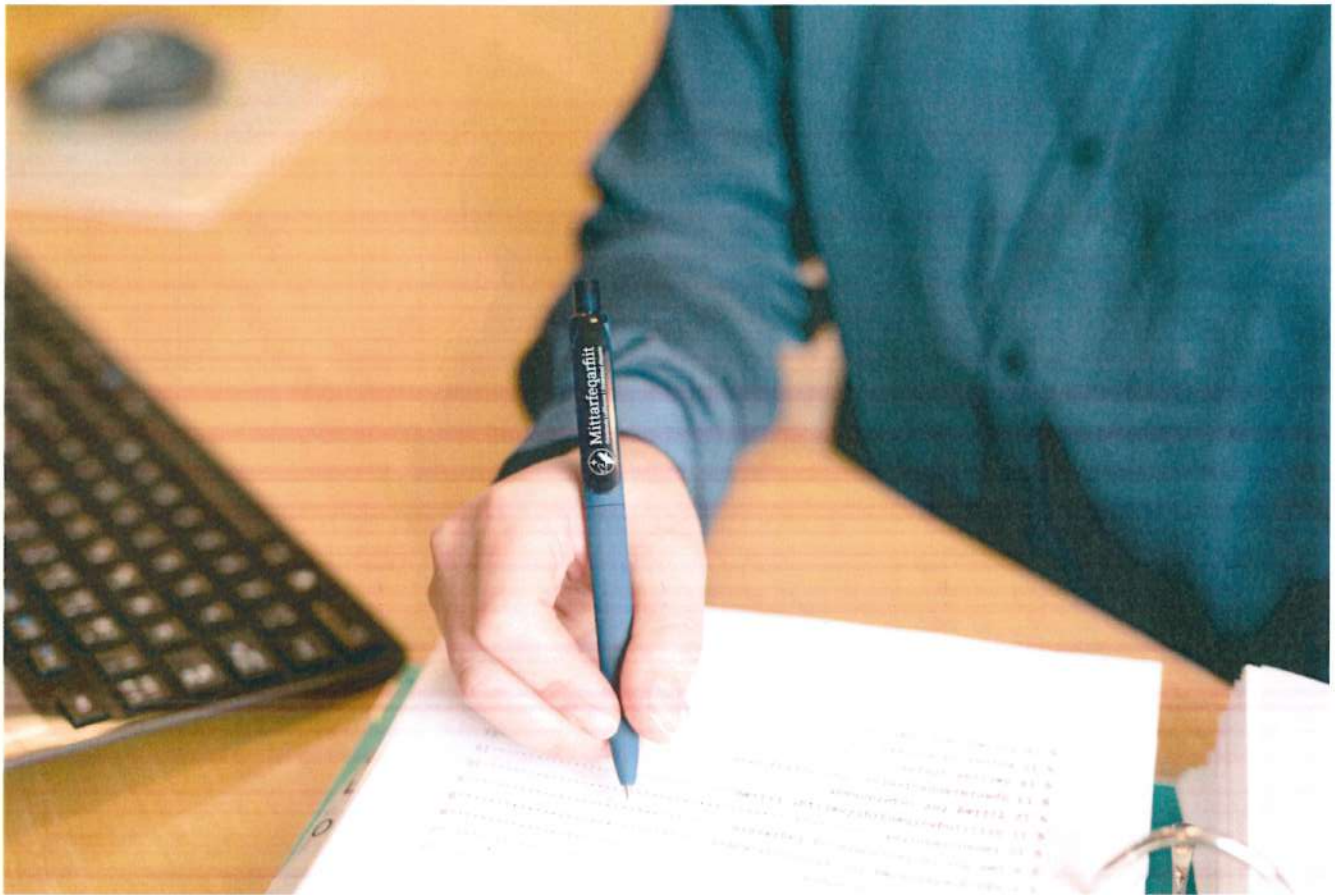
Nassuiaatit (nanginneri)

	t.kr. 2019	t.kr. 2018
7 Qaffaanerit		
Aallartinnerani angusaq	1.696.393	1.696.393
Ukiup inerneraniit nuussaqaq	0	0
	<u>1.696.393</u>	<u>1.696.393</u>
8 Angusat nuunneqarneri		
Aallartinnerani killiffik	-375.617	-346.443
Ukiup inerneraniit nuutsitaq	-2.330	-26.248
Ukiup aningaasaliiffiqineqarnera ilanngaait ilanngaatigereerlugit	-2.872	-7.772
Ukiumi sanaartornermut tapiissutit	-2.679	4.846
Ukiumi mittarfiit tuninerini sanaartornermut tapiissutit	-38.000	0
Mittarfiit nutaat pillugit nalilinggorlugit aningaasaliussat	0	0
	<u>-421.497</u>	<u>-375.617</u>

9 Siunissami pisussaaffiusinnaasut taarsigassarsianullu qularnaveeqqutit il.il.

Siunissami pisussaaffiusinnaasoqaranilu taarsigassarsianut qularnaveeqquteqanngilaq.

NAATSORSUERIAASEQ ATORNEQARTOQ

Ukiunut naatsorsuutit Namminersorlutik Oqartussat suliffeqarfiutaasa nammineertitat naatsorsuusiortarne-
rat pillugu Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaat
nr. 24, 22. december 2017-imeersoq najoqqutaralugu
suliarineqarpoq.

Taamaalillutik ukiut siuliinut naleqqiullugit naatsorsu-
serinermi tunngavigisat allangorput, nalunaarusiallu
nutaap Danmarkimi Ukiumoortumik naatsorsuuseri-
nermut inatsit malillugu Mittarfeqarfiit naatsorsuutini-
kunniussaqaarnissaanut peqqussuteqarfigaa, ilanngullu-
git naatsorsuuserinermi suliffinnut klasse C-nut aalaja-
ngersakkat, Mittarfeqarfiit pisortat attaveqatigiiffittut
suliffeqarfigisaanera sianigalugu Mittarfeqarfiit akigiti-
taanut Akiliutigisaanullu tunngasunik naalackersuinikkut
aalajangiussinermik malittarisassaqaarmat.

Inuiaqatigiinni akisussaaffigisaq pillugu nalunaaruteqarneq

Ukiumoortumik naatsorsuuserinermut inatsimmi
aalajangersakkanut ikaarsaariarnermut nassatarisaa-
nik maannakkut inuiaqatigiinni akisussaaffigisaq CSR

pillugu nalunaarummik Ukiumoortumik nalunaarusiaq
Mittarfeqarfiit ilasiffigisimavaa.

Sanaartukkanut tunngasunut naatsorsueriaatsip allangornera

”Namminersornerullutik Oqartussat suliffeqarfiutaasa
namminersortitat naatsorsuuseriveqarnerat il.il. pillugit
Namminersornerullutik Oqartussat nalunaarutaat nr.
25, 26. november 1998-imeersoq”-mut naleqqiullugu
naleqartuutini naleqassutsip inissinneranut Ukiu-
moortumik naatsorsuuserinermut inatsit sakkortuneru-
sunik piunasaqaateqarpoq. Taamaattumik sanaartukkanut
naleqartuutit nalinginik inissiisarnermut tunngatillugu
Mittarfeqarfiit naatsorsueriaasia allangortinneqarpoq.
Mittarfiit ataasiakkaat isertitaqarsinnaassusaannut
naleqqiunneqartunik mittarfinni ataasiakkaani ingerlat-
sinermik sulialittut eqimattut ataasiakkaat naleqassut-
simik inissiiffigisatut misiliineq suliarineqarsimavoq.
Naatsorsueriaatsimi allanguut taanna naatsorsuutitut
annertuumik sunniuteqarpoq, allanguutimmi nassa-
tarisimavai sanaartukkani naleqartuutit 1,3 mia. kr.-nik

nalikillisinneri, naleerutitsinerillu paarlattuanik ikilisinneqarsimallutik.

Sanaartukkani naleqartuutitut tunngatillugu naatsorsueriaatsimi allannguut alla tassaavoq sanaartukkani naleqartuutit qaammammi tassani naleqartuutit atuqarilerfiani atuutsinneqalernerat, tamatuma kinguninguatigut naleerutitsineq aallartinneqartarluni. Manna tikillugu ukiup atugaqalerfiup naanerani sanaartornermi aningaasaliissutit atugaalersinneqartarsimapput, ukiu-milu tulliuuttumi naleerutitsinerit aallartinneqartarsimal-lutik.

2019-imi mittarfinnut ataasiakkaanut tamakkununga suliaqarnernik tunngaveqartumik naatsorsuutit Mittarfeqarfii pilersippai, taakku tunngavigalugit suliarisat akuersissutigisaasut aamma akuersissutigisaanngit-sut akornanni agguataarinerit. Mittarfiit ataasiakkaat tamakku ingerlatarinerini Mittarfeqarfii sukut sinneqartooruteqarnerisooq aamma amigartooruteqarnerisooq naatsorsuutit taakku takutippaat.

Mittarfeqarfinni ataasiakkaat amigartoorummik pilersit-siuassappat, taamaalillunilu sanaartukkani naleqartuutit nalikillisinnerinut iliuuseqarnissamat periarfissaqarani taakku 0 kr.-nut nalikillisinneqarput. Mittarfinnut taak-kununga siunissami sanaartukkani naleqartuutissanut aningaasaliissutit pissarsiaqarfiusutut ukiumi ingerlatsi-nermut inissinneqarumaassapput.

Akiligassanik pisassanilluunniit naatsorsuutitut ilanngussisarneq pigisanillu nalileeriaatsit pillugit ataatsimut taasariaqartut

Isertitassat isaaneri maliinnarlugit, inaarutaasumik naat-sorsuinermit ilanngunneqartarput. Soorlu aamma suut aningaasartuutaasimasut, tassunga ilaatinneqartarlutik pigisat nalikillilikkat allatulluunniit naleqassutsimikkut appaavigineqarsimasut, inaarutasumik naatsorsuinermi ilanngunneqqartussaasut.

Isertitassat isaaneri maliinnarlugit, inaarutaasumik naat-sorsuinermit ilanngunneqartarput. Soorlu aamma suut aningaasartuutaasimasut, tassunga ilaatinneqartarlutik pigisat nalikillilikkat allatulluunniit naleqassutsimikkut appaavigineqarsimasut, inaarutasumik naatsorsuinermi ilanngunneqqartussaasut.

Pisussaaffiit, piffissami aggersumi suliffeqarfimmut iluanaarutaasinnaanngissoriat inaarutaasumi naatsor-suutit oqimaaqatigiissarnerinut aamma ilanngunneqas-sapput, taakkulu nalilerneqarsinnaanerit pisinnaappat.

Naatsorsuutitut ilanngusseqqaarnermi pigisat pisus-

saaffillu nalingat aalajangerneqartarput, pisiarineqar-nerminni akiat tassungalu kingorna aningaasartuutigi-simasat tamaasa katillugit. Taamaalioreernermi aatsaat pigisat pisussaaffillu ataanni naatsorsuutitut immik-koortiterlugit allaaserisanut inissittussanngorlugit nali-lersorneqartarput.

Naatsorsuutitut ilanngussinermi naliliinermilu naat-sorsuutiginnngisamik ajunaarutaasinnaasut ajalusoo-rutaasinnaasulluunniit, naatsorsuutit ukiup inger-lasimaneranik nalunaarutip/ naatsorsuutilluunniit saqqummiunneqannginnerini, takkuteratarsinnaanerit eqqumaffigineqartassapput, aamma ullormi naatsor-suutitut inaarusaaffiusumi pisunut tunngavissanik upper-narsaatissaqarpat.

Pigisat tigussaannngitsut tigussaasullu aningaasaqarner-mut tunngatillugu nalingi ukiumut ataasarlugit misis-suataarneqartarput, tassuunakkut nalinginnaasumik nalikilliliinikkut paasisat saniatigut immikkut nalimikkut annikilleriaateqarsimanisaannut pissutissaqarnerisooq takuniarlugu. Taamaattoqarsimassappallu atoqqilersin-naaneranut nalinga appasinnerusooq pissarsiarineqas-saaq.

Ilanngaatit ilanngaatigereerlugit kaaviiartitat

Ilanngaatit ilanngaatigereerlugit kaaviiartitanut ukiumut akiligassanngortinneqarsimasut tunisat ilaapput.

Ineriartortitsinermit aningaasartuutit

Ineriartortitsinermit aningaasartuutit aningaasartuutitut allanneqartarput ineriartortitsinerup piviusunngortinne-rani.

Tigussaasutut ingerlatsivinni naleqartuutit

Tigussaasutut ingerlatsivinni naleqartuutit ingerlatsiviup ator-neqalerfiani qaammammi tassani atuutsinneqaler-sarput, tamatumuunakkullu nalikilliliineq aallartitarpoq.

Atortut pigisat pisiarineranni nalingi naapertorlugit nalilersorneqartarput, ilaatigut tapiliullugit qaffaanerit, nalikillisaanermit ilanngaatit.

Ukiumoortumik nalikillisaanerit pigisat atorsinnaassuse-qassusaat aallaavigalugit, pisinermi akit qaffaanerit tapiliullugit, kiisalu pigisap ilaatigut nalikinnerpaaffissaa, pisarput.

Taamaaliortarneq aamma atuuppoq pisaartukkanut nammineq akilikkanut, soorlu aamma pisaartukkanut Aningaasanut Inatsit aqqutigalugu pisiarineqarsima-sunut.

Pigisat atortut ataasiakkaat nalikillisarneqartarput ator-sinnaassusaat ataaniitooq aallaavigalugu:

Mittarfiit, saatungaasa naqqi il.il.	ukiut 50 – 75
Mittarfinni tikittarfiit/aallartarfiit ingerlatsinermullu illorsuit allat	ukiut 15 – 50
Inissiat	ukiut 25 – 50
Kallerup innera, kiassarneq imeqarfyllu kiisalu umiarsualiviit il.il.	ukiut 10 – 30
Teknikkikkut atortut	ukiut 5 – 10
Angallatit assakaasullit umiatsiallu	ukiut 5 – 20

Allat illut, ingerlatsinermi atortut pigisallu ukiut 3 – 5

Timmisartut mittarfiinik, taakkua eqqaanik taakkulu assigisaanik pisiaqarnermi, pineqartut pisaarineqarnerpiaanni ataatingaasa nalingisa sinneruttortai (scrapværdi) akigitinneqartassapput.

Pigisat ataasiakkaat 50.000 kr.-it ataallugit pisiarinerini nalillit, ukiumut pissarsiariffiusumut aningaasartuutitut allanneqartarput.

Aqutsisoqarfimmi aaqqissuussanut qarasaasiatigut atugassatut pisiat pingaarnertut malittarisassatigut erninnaartumik naleerutsitaasarpur, suliniummi anginerusumi ilaanngikkunik, tassaassasumik aaqqissuus-

sivimmik tamakkiisumik allanngortitsineq imaluunniit allisaqarneq. Qarasaasiatigut atugassatut pisanik suliaqartitsilernerme naleerutitsivissatut piffissaq ukiunik pingasunik sivilissuseqartarpoq.

Tigussaangitsunik ingerlatsivinni aningaasaliinerit

Qarasaasiami iluarsissutissani (softwareni) aningaasaliissutit pisiaqarnermi akimut Mittarfeqarfiit naatsorsorlugulu nalunaarsortarpar, iluarsissutitut atasutut suliffiup avataani akiliutitut nalunaarsugaatillugit.

Ukiuortoortumik nalikilliliissutit taakku matussusernissaannut annertussusilimmik suliffeqarfiup naleqassutsimik pilersitsineranut naleqartuutigisaq iluanaarutaasumik ilalersuineru ukiuortoortumik atuutitsilernermuttaaq atatillugu aningaasaliinerit tamarmik nalilersorneqartarput.

Tamanna taamaanngitsutut naliliiffigineqassappat aningaasaliissutaasoq erninnaartumik naleerutsinneqassaaq, aningaasaliissutillu atuutinneqalereersut immik-kut ittumik nalikillisinneqassapput.

Software ukiut pingasut ingerlanerinni naleerutsinneqartarpoq.

Nioqqutissat pigisat

Nioqqutissat pigisat nalilerneqartarput pisiarineranni akiat nioqqutissalluunniit akerpiaa malillugu, FIFO-prin-

cip malillugu naatsorsuinermi, tunisinermiluunniit nalingi appasinnerusut. Nioqputissap akerpiaanut ilaasarput pisiarinerani akia assartuinernullu akit. Nioqputissat tuniniarneqarsinnaajunnaarnikut arriippallaamillu tuni- niakkat nalikillisaaffigineqartarput.

Tunisinermit kiffartuussinermiillu aningaasat pisassat

Tunisinermit kiffartuussinermiillu aningaasat pisassat nalilerneqartarput annaasaqarsinnaaratarnermut immik- koortitsinik, pissat ataasiakkaarlugit nalilersornerisi- gut. Annaasaqarsinnaanermut tamakku illikartitat angis- susissaat aalajangerneqartarpoq aningaasannaffissat ataasiakkaat immikkut nalilersornerisigut.

Ingerlatsinermit sanaartornernullu tapiissutit

Mittarfeqarfii Namminersorlutik Oqartussanut ingerlat- sinermit tapiissutissanik (agguagarsiaqatigiissutinik) akiliuteqartarput. Taakku ingerlatsinermit tapiissutit agguaqatigiissutisiani pisut suliffeqarfiup nammineq aningaasaatinut nuutsitatut nalunaarlugit toqqaannar- tumik inissinneqartarput. Agguagarsiaqatigiissutinut tunngavigisaq tassaavoq 2006-imi immakkut angallan- nermi silaannakkut angallannermut ikaarsaariarnikkut Mittarfeqarfinnut korduunit 13 mio. missaat annertuner- mik isertitaassanera naatsorsuutigineqarmat, taakkulu ukiuni kingullerni 13-imi Namminersorlutik Oqartussa- nut Mittarfeqarfii ukiumoortumik akiliutigisarsimavai. Tamatuma kingornatigut angallannerup ilusaa 2017-imi

immakkut angallannermik ilaqarteqqilerlugu allangor- tinneqarpoq.

Sanaartornermut tapiissutit, sanaartornernut aserfallat- saaliinernullu aalajangersimasunut tunniunneqartarput nammineq aningaasanut uninngasuutinut toqqaannar- tumik inissinneqartarput.

Pigisanik, pissarsiarineqaggaarnerini Namminersorlutik Oqartussat tapiissutaannit akilerneqarsimasut, tunine- qaraangata iluanaarutit Namminersorlutik Oqartussat pisassavaat. Ajutoorutit iluanaarutillu naatsorsuutit inaarsarnerannut ilaatinneqassapput, taamaattorli tuni- sinermi iluanaarutit naatsoruutit allattorsimaffianni agguagassiissutit nalunaarneqartussaammata, sulif- eqarfiup aningaasanik uninngasuutaanni "nutaatut" nalunaarsukkanut ilanngullugit toqqaannartumik inis- sinneqassapput.

Nunat allat aningaasaannut naatsorsuineq

Nunat allat aningaasaannik akiligassat tamarmik qallu- naat kronia, ulloq taanna nalinga imaluunniit isumaqa- tigiissutigineqareersumik, aallaavigalugu naatsorsorne- qartarput. Aningaasat nalinginit iluanaarutit annaasallu naatsorsuutit inernerannut ilanngunneqartarput.

Aningaasat ingerlaarnerinik nassuiaat

Aningaasat ingerlaarnerinik nassuiaat periuseq toqqaan- nanngitsoq malillugu suliarineqarpoq.

